

Ivairios Žinios

IŠ ARTIMŲJŲ RYTŲ KONFERENCIJOS.

Ateinančios žinios iš Londono praneša nelabai linksmų įvykių. Ligi sausio 2 d. netik kad neprieita prie jokių sutarčių, bet net išrodo, kad konferencija gali visiškai suirti. Delei angly, kuriuos palaiko visa santarvė, ir turkų užsipyrimų Mozul distrikto klausimu, buvo manoma, kad gruodžio 27 d. konferencija visiškai suirs ir buvo kalbama net apie naują karą. Anglai pasiuontė daugiau savo laivų į sansaurius. Taipgi Santarvė galutinai atsisakė toliau reikalauti, kad Turkija atiduotų Tautų Sąjungos protekėjai Turkijos teritorijoje gyvenančias tautines mažumas.

SANTARVĖS PREMIRIŲ SUSIRINKIMAS.

Sausio 2 d. vėla susirinko Paryžium Santarvės premieriai, kad aptariųs kontribucijų klausimą. Prieš premierių susirinkimą, kuomet francuzai vis kalba apie okupavimą Ruhr distrikto ir naudojimo žiauriais prievartos prieš Vokietiją, kad privertus ją mokėti kontribucijas, tuo patim laikui Anglijos premieras Bonar Law kalba apie suteikimą Vokietijai moratoriumo ir sumažinimą kontribucijų ligi 11 bilijonų dolerių.

Amerikos valdžios žygiai ir Valstybės Sekretoriaus Hughes kalba duoda supratimą, kad ir Suv. Valst. aktyviai dalyvaus kontribucijų klausimo išsprendime. Yra girdų, kad Suv. Valst. valdžia net mananti modifikuoti savo paskalbų Santarvės valstybėms sąlygas, jei tik bus matomas širdingas noras Santarvės valstybių pusėje išspresti kontribucijų klausimą tokiomis sąlygomis, kurios leistų Vokietijai gyventi bemokant kontribucijas. Vienok Francija šaukia, kad Suv. Valst. planas Europos sutvarkymui yra neteisingas ir skriaudžiantis Francijai.

Kada gi Suv. Valst. valdžia rengiasi aktyviai dalyvauti Europos sutvarkyme, tai ir senatorius Borah ištraukė savo siulyną suaukimui viso pasaulio valstybių konferencijos. Vienok yra nemaža opozicija Suv. Valst. Senate prieš šį valdžios nusistatymą ir prieš bent kokį kišimasi į Europos reikalus.

VIS DAR LAUKIA VISO PASAULIO REVOLIUCIJOS.

Rusijos komunistų kongrese prieita prie to supratimo, kad turi įvykti viso pasaulio revoliucija, todėl priimta pataisa Rusijos konstitucijoje, kad būtų einama prie sudarymo Suvienytų Pasaulio Valstybių, kurios turės stiprią centralinę val-

džią, beabejonės, Maskvoj, o kiekviena valstybė valdysis autonomijos pagrindais.

Taipgi šis kongresas galutinai užgyrė prijungimą prie Rusijos visų komunistinių respublikų, paliekant visus tik autonomiją vidurinių reikalų klausimais. Ligi šiol buvusias neva nepriklausomas svietines respublikas dabar jau valdys Maskva.

Naujai išrinkta Visos Rusijos Pildomoji Taryba sudarė naują Rusijos kabinetą, kuriame jokių žymių pamainų nevyko. Visi svarbieji portfeliai pasiliko tu pačių komisarių-ministerių rankose, kaip kad ligi šiol buvo.

BLOGIAU, NEGU VERGLIOS LAIKAIS.

New Yorko majoro Hylan paskirta komisija ištyrė darbininkų padėties Berwind-White Coal kompanijos angliakasyklose, kuri pristato anglis New Yorko subvių operavimui, pareiškia, kad visame Pennsylvanija valstijos Somers apskrityje angliakasiai gyvena blogesnė aplinkybėse, negu kad gyvendavo vergai vergijos laikais prieš eilį karą. Šimtai darbininkų šeimynų gyvena vištų budose ir tvartuose, nes kompanija išmėtė juos iš savo stūbų, kuomet jie išėjo į streiką reikalaudami geresnių gyvenimo sąlygų. Kūdikių ir moterų apdirbs basi su kruvinomis kojoms vaikščioja ir badauja. Kompanijos krautuvės darbininkus aplupa ir tankiausiai nei cento nelieka kišimams reikalams, apart maisto, randos už namus ir reikalingiausių drabužių. Komisija pataria valdžiai paimiti kasyklas ir tuo būdu užbaigti darbininkų kankinimą.

MAŽESNIS MIRTINGUMAS.

Valdiškos statistikos tikrina, kad pereinamais metais Suv. Valst. žymiai sumažėjo mirtingumas nuo visų trijų svarbiausių ligų: širdies ligos, influenzos ir plaučių uždegimo ir džiovos. Pereinamais metais buvo žemiausias mirtingumas net nuo 1900 metų. Mirtingumas padidėjęs nuo vėžio ligos, susižeidimo ir užmušimo automobiliais, nusižudymo, užmušėjusių ir kitų mažesnių ligų.

PADOVANOJO BIZNĮ DARBININKAMS.

Henry A. Dix, turtingas ir senas, 72 metų, fabrikantas atidavė savo darbininkams visą biznį, kuris neša milijoną dolerių pelno į metus. Apart to, jisai dar davė jiems \$250,000 pradžiai biznio ir pats sutiko pasilikti direktoriatė ir dirbti tik už 50 centų į metus.

Ligi šiol jisai gaudavo už tą savo tarnystę \$60,000 į metus. Nauji šio biznio savininkai turės užmokėti už šį biznį \$550,000, tačiau tą sumą užmokės iš uždarbio. Ši firma išdirba įvairias moterims uniformas.

REIKALAUJA VALDŽIOS PAIMTI ANGLIAKASYKLAS.

Suvienytų Amerikos Angliakasių Unija paskelbė savo planą, kuriuo reikalauja valdžios, kad pastaroji paimtų angliakasyklas iš savo rankas ir jas operuotų valstybės ir visuomenės naudai, o ne keletos piniguočių pelno tikslais. Minkštųjų angliakasyklų industrija įkainuoja daugiausiai 2 bilijonų dolerių vertės, kas reiškia tik truputį daugiau, negu 1921 metais parduoda anglių kasyklų kaina. Valdžia lengvai galėtų atpirti iš kompanijų angliakasyklas ir į kelis metus išrinktų savo pinigus, suteikdama darbininkams geresnes darbo sąlygas ir didesnę užmokesnį.

SMULKIOS ŽINUTĖS.

— Sausio 1 d., Albany, N. Y., New Yorko valstijos sostinėje, triukšmingai ir iškilmingai apvaikščioja naujo gubernatoriaus, Alfred E. Smith, įvesdinimas.

— Pranešama iš Maskvos, kad Rusijoje užsidarė 27,397 mokyklos delei mokytojų stokos. Mokytojai negalėdami išgyventi jiems skiriamomis algomis apleidžia mokyklas.

— Lenkijos prezidento Narutavičiaus užmušėjas Nievadomskis buvo teisiamas kariškojo teismo ir nuiteistas sušaudymui. Teisiamasai prisipažino, kad jisai buvo pasirėngęs nužudyti Pilsudskį, jei jisai būtų buvęs išrinktas prezidentu, bet kadangi Pilsudskis nekandidavo daugiau prezidento urėdą, todėl jisai visvien nužudė Narutavičių.

— California valstijos industrialės padėties pagerinimo komisija nutarė, kad moterų darbininkų minimum alga negali būti mažesnė kaip 16 dol. į savaitę. Šitas nutarimas liečia apie 30,000 moterų darbininkų.

— Pranešama iš Maskvos, kad Lenino fiziška padėtis yra labai silpna ir tankiai daktarai uždraudžia jam net butiniausias pareigas eiti.

— Gruod. 30 d. atsistatydino Kinijos ministerių kabinetas.

— Princetono universiteto profesorius Menzel tikrina, kad ant mėnulio esanti tokia padėtis, jog dienos atmosfera įkaista net ligi virimo laipsnio, o naktimis atšala net ligi tokio laipsnio, kad buna šalčio žemiau zero.

— Pranešama iš Rymo, kad Italijos provincijoje Aquila gruod. 29 d. buvo jaučiama smarkus žemės drebėjimas.

— Naujiems metams prezidentas Hardingas dovanojo bausmė nekuriems I. W. W. vadams, kurie buvo laikomi federaliuose kalėjimuose kaip politiniai nusikaltėliai. Tačiau jie paliausuoti toms išlygomis, kad bus deportuoti iš Suv. Valst. ir jeigu kada nors jie vėlai čionai atvyks, tai bus patalpinti kalėjimui pilnam nuteistos bausmės laikui.

LIETUVOS ŽINIOS

BELGIJA PRIPAŽINO LIETUVĄ.

Vašingtonas, gruodžio 28 d. (L. I. B.) — Gruodžio mėn. 27 d. Belgija pripažino Lietuvą de jure.

AMERIKOS VALDŽIOS NUOMONĖ APIE PABALTIJOS AMERIKOS DRAUGIJĄ.

Vašingtonas, gruodžio 29 d. (L. I. B.) — Amerikos Ministeris, p. F. W. Coleman, pasikalbėjęs su Lietuvos Telegramų Agentūros (Eltos) korespondentu, Kaune, del Pabaltijos Amerikos Draugijos išsireiškė: „Klausi Tamsta mano nuomonės del Pabaltijos Draugijos? Taip, tai gražus sumanymas kurti ir laikyti tokia draugija.

„Taip, rimta įstaiga. Man rodos, kad panaši organizacija turėtų susikurti ir čia Europoje. Ji būtų svarbus ir frankis subendrinti ir suartinti Pabaltijos Valstybių interesus. Pagalvokite apie tai. Tai rimtas dalykas. („Lietuva“).“

LENKŲ ŽMOGŽUDŽIAI DUKSTA.

Lietuvos laikraščių žiniomis, Seinų apskr., sekmadienį, gruodžio mėn. 3 d. vakare, apie 16 val. lenkai užpuolė Kučiūnų bažnytkiemį; užmušė 7 žmones, sužeidė — 3 ir prisigrobė turtų išsidangino.

PESTINE SUGRĮŽO KLAIPĖDON.

Nors laikraščiuose buvo pranešimų, kad Klaipėdos Krašto komisaras Pestine nenorės grįžti iš Paryžiaus Klaipėdon Krašto valdyti, tačiau gruodžio pradžioje sugrįžo Klaipėdon ir pradėjo eiti savo pareigas.

Iš Lietuvos Laikraščių

Lenkai ruošias.

E. Vilnius. Paskutinių mėnesį prasidėjo smarkus judėjimas neutralėje zonoje. Vilniaus pusėje pastebiamas tokią padėtis, jog dienos atmosfera įkaista net ligi virimo laipsnio, o naktimis atšala net ligi tokio laipsnio, kad buna šalčio žemiau zero.

— Pranešama iš Rymo, kad Italijos provincijoje Aquila gruod. 29 d. buvo jaučiama smarkus žemės drebėjimas.

— Amerikos Pagalbos Administracija paskelbė, kad pereinamais metais ši administracija šelpė 10 milijonų badaujančių Rusijos žmonių. Taipgi suteikė medikalių ir chirurgiškų reikmenų 11,446 ligoninėms ir kitoms institucijoms.

— Pranešama iš Londono, kad kilusi revoliucija Mozul apylinkėse. Sukilėliai sudeginę Anglijos orlaivų stotis.

PROF. HAROLD H. BENDER.

Princetono universiteto filologijos fakulteto profesorius ir tirinėtojas lietuvių kalbos, kuris jau daug kartų yra rašęs angly spaudoje apie lietuvių kalbos senumą ir kitas jos ypatybes. Yra parašęs ir išleides net kelis veikalus, aiškindamas apie lietuvių kalbą, taipgi tuo klausimu yra laikęs nemažai paskaitų. Prof. Benderis yra didis Lietuvos draugas ir jos reikalų užtarėjas.

Korespondentų Pranešimai

AMERIKIEČIAI GALĖS PIRKTI ŽEMĖS LIETUVOJE.

Skubiniai pranešu Amerikos lietuviams svarbią ir linksmą žinią: netrukus bus paskelbtas įstatymas leidžiantis Amerikos lietuviams pirkti Lietuvoje žemę.

Del to fakto, kad pernai ir užpernai buvo draudžiama svetimšaliams pirkti žemę Lietuvoje, Amerikos lietuvių labai rupinosi ir ruguojai ant Lietuvos valdžios. Tas draudimas, kiek dabar paaiškėjo, nebuvo tai Lietuvos valdžios noras skriausti amerikiečius. Jis buvo galėjęs per kurį laiką vien del to, kad Žemės Reformos klausimas nebuvo išrištas. Tai viena. Antra — Lietuvos interese buvo taip jau apsaugojimas nuo masinio kolonizavimosi Lietuvoje lenkų, vokiečių, rusų.

Iš pasikalbėjimų su Lietuvos premieru g. E. Galvanauku, finansų ministriu g. V. Petručiu ir valstybės kontrolierium g. Zubricku sužinojau, kad sulig amerikiečių lietuvių yra visai kitalig svetimšalių, neturėjusių ir neturimųjų nieko bendu su Lietuva. Kokiomis sąlygomis bus leidžiama Amerikos lietuviams pirkti žemę, dar nežinau, bet principas įstatymas yra svarbus. Teko patyrti, kad manoma duoti pirnybė tiems Amerikos lietuviams, kurie yra pasižymėję savo darbu Lietuvos atgimimo laikui, ar tai pirkdami Lietuvos žemę.

Klaipėdos Krašto jaunimas atbunda.

Lapkričio 15 d. susirinkus skaitlingan susirinkimui Šilutės jaunimo draugija „Daina“ pašalino visai iš draugijos savo pirmininką Laurinaitį, kaip nusizengusį prieš d-jos įstatus ir susidėjusį su Aukštuolaičiu. Jo vieton visais balsais išrinktas p. Bajoras.

Pastaruoju metu labai pradėjo veikti Klaipėdos krašto lietuvių jaunimas. Dažnai daroma susirinkimai, vakarai, pasilinksminimai. Beveik nėra to kaimo miestelio, kur nebūtų kokios nors draugijos skyriaus, ir kuris nepadarytų kas šastadienis kokios nors prūsų sienos ir Nemuno, lenkų ginkluotos gaujos vis tan

Paskolos bonus, ar tai kitokiais budais. Taip pat, kaip matoma, ir Laisvės Paskolos Bonai, perkant žemę, bus priimami kaip ir pinigai: vadinasi, kas turi kelių šimtų vertės Paskolos Bonų, tai jais galės mokėti ir už žemę.

Parduodamos žemės Lietuvoje yra labai daug, taip privačiose rankose, taip ir valdžios valdomos. Taipgi Amerikos lietuviai turės labai gerą progą tiksliai sunaudoti savo sunkiai uždirbtus skatikus: galės įsigyti tinkamus žemės plotus, galės įnešti naujybių į Lietuvos ukio kultūrą pavydale gerų ukio mašinų (traktorių etc.), galės buti labai naudingi Lietuvai, kaip prityrę žmonės.

V. K. Račkauškas.
Kaunas.
Gruodžio 7 d. 1922.

LIETUVOS MENO KURINIAI AMERIKOJE.

Amerikoje lyg šiol beveik ir nebuvo Lietuvos meno kurinių, nors senai jau buvo laikas su jais susipažinti ir taip pat supažindinti Ameriką su Lietuvos menu.

Pribrėndus laikui, ir šis klausimas turės buti apripiintas.

Grįždamas Amerikon, parvešiu keletą mūsų menininkų darbų. Parvešiu mūsų skulptoriaus g. Petro Rimšos kelis kurinius, k. t. „Artojas“, „Skausmas“, „Diena ir Naktis“ ir kt. Rimša nuo senai yra žinomas lietuviams Amerikoje. Kas nežino jo „Lietuvos Mokyklos“? Juk Amerikos lietuvių, rengdami parodas įvairiose kolonijose, labai dažnai ruošia vežimus, ant kurių gyvais paveikslais rodydavo Amerikos žmonėms pavyzdį skaudaus etapo, kuriuo Lietuva siekė prie mokslo ir apšvietos.

Antras mūsų menininkas, kurio darbų vieną kitą pavyzdį parvešiu Amerikon, yra g. Juozas Zikaras. Iš jo kurinių parėžs Ameriką bareljefai: „Laisvoji Lietuva“, „Už Nepriklausomybę“, „Kristus“ ir mano paties medalionas. Po nas Zikaras dabar ruošia vi sa eilę medalionų: Dr. Bašanavičiaus, Vidumo, Dr. J. Šliupo ir kitų. Be to jis neseniai padarė didelį Dr. J. Basanavičiaus biustą, kurs bus pastatytas Lietuvos Karo Muzėjuje. Toks biustas labai tiktų turėti Amerikos lietuvių svetainėse, Philadelphiaje, New Britaine, Clevelande, Baltimore ir kituose miestuose. Gerb. Zikaras rengiasi pats netrukus vykti Amerikon, kad apsipažintų su amerikiečiais, tad nėra abejonės, kad ne vienas amerikietis pasižiūgš, gavęs progos pasižiūrdinti savo medalioną pas vieną žymiausių mūsų skulptorių.

V. K. Račkauškas.
Kaunas.
Gruodžio 8, 1922.

„TEVYNĖ“

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkus raštai—korespondencijos, eilės, prašymai ir t. t., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

ISRINKUS LIETUVOS PREZIDENTĄ.

Oficialės žinios pranešė, kad Lietuvos prezidentu išrinktas p. Aleksandras Stulginskis — klerikalų partijos lyderis. Jei liaudininkų pareiškimas galima pasitikėti, kad jie neis valdžion to, kol klerikalų hegemonija nenusileis ligi tokio laipsnio, kad būtų galima bėb Lietuvos valdžios aparatas reformuoti, tai išvados yra gana aiškios, kad klerikalai vieni pasiėmė valdyti Lietuvą. Ant kiek Lietuvai išeis į sveikatą klerikalų viešpatavimas, to visai nereikia aiškinti, nes kiekvienam protaujančiam žmogui yra gana aišku jau iš to, ko kioje padėtyje Lietuva buvo ligi šiol, kuomet klerikalai buvo absoliučiai didžiūmoje St. Seime ir sulig savo užmačių Lietuvą valdė. Aiškiau tariant, nei Lietuvos valdžioje, neigi visame jos gyvenime jokių permainų negalima tikėtis.

Pagaliam, jei p. Stulginskis išrinktas Lietuvos prezidentu ir liaudininkams susitarius su klerikalais, tai irgi liudyti, kad liaudininkai nusileido klerikalų hegemonijai ir nuėjo vėla bernauti dešiniojo sparno užmačioms. Nesa išrinkimas Lietuvos prezidentu tokio žmogaus kaip p. Stulginskis, Lietuvai negali išieiti naudon.

Lietuvos prezidento vieta labai atsakomą, nes konstitucija suteikia jam didelę galę ir jis vaidina labai svarbų vaidmenį valstybės gyvenime. O apie p. Stulginską gerai atsiliepi nėra galimybių. Visų pirma jisai yra negabus žmogus ir apie diplomatiją mažai ką nusimano. Antra, jisai budamas St. Seimo pirmininku visuomet savo autoritetą naudojo ne valstybės labui, o vien klerikalų partijai tarnaudamas. Apart to, nekarta teko pastebėti Lietuvos spaudoje ir p. Stulginsko vardą mintį sąrišyje su Vailokaičių, Puriškių ir kitų spekuliacija ir šmugelija. Todėl ir dabar, išrinkus jį Lietuvos prezidentu, negalima tikėtis, kad jisai pajęgtų pasiūsuoti nuo senų savo draugų ir mokėtų bešališkai visų piliečių reikalais vieno dai rupintis. Jisai kaip tarnavo klerikalų partijai, taip ir tarnaus. Tokio tai prezidento Lietuva susilaukė.

KLERIKALŲ PASIGYRIMAI SUBYRĖJO.

Jei kas nors dar nežinojo kiek Amerikos lietuvių klerikalai turi įtakos Amerikos lietuvių visuomenėje, tai dabar jie patys kiekvienam aiškiai parodė, ant kiek Amerikos lietuvių, net ir katalikai su jų di-

rektyvomis skaitosi.

Štai paskelbia Lietuvos Informacijų Biuras Amerikos lietuviams registracijos įstatymą. Visa pažangioji spauda, draugijos ir visuomenė pradeda protestuoti prieš tokį įstatymą ir reikalauja Lietuvos valdžios, kad šis įstatymas būtų atšauktas, arba nors pakeistas tinkamesniu, demokratin-gesniu įstatymu. Tuo tarpu klerikalų partijos oficialė organizacija — Rymo Katalikų Federacija savo metiniam suvažiavime — „kongrese“, kuris įvyko pereinū metų rugsėjo 5 ir 6 dienomis, Boston, Mass., užgyrė registracijos įstatymą jokių reformų nereikalaudami. Nuo to laiko ir Federacijos centras oficialiuose savo straipsniuose, ir visa klerikalinė spauda būniuo už registraciją ir bauriausiu būdu šmeižė ir provokavo tuos žmones, organizacijas ir laikraščius, kurie priešinosi registracijai. Ir štai pasibaigus registracijos laikui, žvirbliai ant stogų čirškėna, kad nepilnai du šimtai Amerikos lietuvių teuzsiregistravo... Vadinasi, ir Federacijos, kuri giriiasi be valdanti 90 nuošimčių Amerikos lietuvių, ir visos klerikalinės spaudos teklusio nepilnai du šimtai Amerikos lietuvių!

Šitas faktas galutinai įrodo, kokią galę klerikalai turi Amerikos lietuviuose. Šita pamoka turėtų pasinaudoti ir Lietuvos valdžia, kuri pastarųjų pusantrų metų laiku vien klerikalams patalkauja, ir Lietuvos atstovybės reikalų valdytojas, p. Čarnieckis, privalėtų tinkamų išvadų iš šito įvykio padaryti, ar jam toliau verta vien klerikalų partijos vežimėlin išikinkius pasilikti, jei jis nori Lietuvai pasitarnauti.

Ant galo tenka pastebėti, kad klerikalai gudrybėmis mėgina savo silpnybę pridengti. Ką Federacijos suvažiavimas užgyrė, tą Federacijos centro valdyba atšaukia ir jau reikalauja registracijos įstatyme pataisų. Mat, baigianties registracijos laikui, klerikalų lyderiai, sužinoję davinius savo darbuotės už registraciją, patys išsigando ir sumanė pataisų reikalauti. Bet kodėl jie tų pataisų nereikalavo savo partijos metiniam suvažiavime? Kodėl jie tuomet tą registracijos įstatymą su didžiausiomis iškilėmis užgyrė? Mat, jie tuomet dar manė, kad Amerikos lietuvių katalikai yra neprotaujanti masė žmonių, o pažangiosios visuomenės pastangas užrėks savo bauriais šmeižtais ir provokacijomis ir tuo būdu suvarys visus katalikus į registracijos darželį. Vienok pamatė, kad su jų derektyvomis ir provokacijomis niekas nesiskaito, tad sumanė ir jie registracijos įstatymui „pasipriešinti.“

Vienok tenka pasakyti, kad tai yra veltus ir negudrus klerikalinių lyderių žygis, nes nuo protaujančios visuomenės akių savo silpnybės tuomi nepridengs. Dabar kiekvienam jau bus aišku, kokią vaidmenį Amerikos lietuvių gyvenime vaidina klerikalinė Federacija, nors jos centras ir moka bauriais šmeižtais ir provokacijomis pasižymėti.

PERŽVALGA

„Biznis, daugiau niekas.“
— „Lietuvos Ukininkas“ paskelbia Lietuvos kuni-gams nustatytą mokesnį už tikiybinius patarnavimus. Rašoma sekamai:

„Kaip žinome, St. Seimas patvirtino algų nustatymo dvasiškių įstatymo pakeitimą, sulig kurio parapijos klebonai, atsižvelgiant į parapijos klasę, gauna nuo 30 ligi 20 litų mėnesiui. Filialistai gauna 20 litų mėn. ir vikarai 15 lit. mėn. Be šio atlyginimo, gaunamo iš valstybės išdo, kunigai nustatė sau taksą už įvairias atliekamas apeigas, kuri ir paskelbta „Ganytojo“ Nr. 10 Seimny ir žemaičių vyskupijų dvasiškių. Pajamų taksa privaloma Seimny vyskupijai atrodo taip:

„1. Skaitytinės mišios 3 litai, giedotinės 5 litai.
„2. Elzekvijos 10 litų.
„3. Laidotuvės su vienomis mišiomis, pasitikimu pas šventorių ir nulydėjimu į kapus 15 litų.

„4. Pamokslas laidojant 5 litai.
„5. Užsakai 3 litai.
„6. Jungtuvės su mišiomis 30 litų.

„Nors šita taksa vadinama „privaloma“, bet ten pat minima ir apie brangesnes laidotuves ir minimas pavyzdys, kad klebonas už laidotuves su dvejomis mišiomis gali imti ir 100 litų, (žinoma ir daugiau), kas, žinoma, kur kas neatatinka „taksei.“

„Iš taksos, kur kalbama apie pasidalinimą pelno tarp klebonų ir vikarų, matyti, kad didžioji tų pelnų dalis tenka klebonams, — vikarai gauna suliginamai trupinius. Pav., jei klebonas už laidotuves ima 100 litų, tai vikaras gauna tik 10 litų 50 centų.“

Vienok ir tokį mokesnį vikarai gaudami, anot „L. U.“, į mėnesį gaus minimum algos apie 215 litų. Apart to, vikaras dar turi pelno iš laukų šventinimo, kalėdų, poterių, krikštų ir šiaip dovanų. Taipgi gauna veltui iš klebono valgi, kurų ir butų. Jei vikarai sudaro sau tokias šiltas vietas Lietuvos klebonijose, tai ką jau bekalbėti apie klebonus, kurių pelnas daug kartų didesnis už vikarų.

Taigi kaip matyti Lietuvos kunigų gyvenimas gerai aprupintas. Vienok į tą visą žiurint matosi vien grynas biznis, daugiau nieko. Ir šitas kunigų biznis nemažai lėšuoja ir valstybei, ir žmonėms ir jokios realės naudos iš jo nėra, nes kunigai pavertę tikiybą biznio sandeliu, o bažnyčias partijų agitacijos istaigomis, net ir žmogaus sielos reikalų negali patenkinti. Jei šitas visas lėšas, kurių reikalauja kunigų bizniui palaikyti, pavertus mokslo reikalams, kiek tuomet būtų galima naudos padaryti ir patiem žmonėms, ir visai valstybei.

„A. Ivaškevičius Lietuvos Seime.“ — „Lietuvos Žiniose“ skaitome pranešimą iš Seimo darbų, kuriame užtinkama sekama dalyka:

„Antru atsakinėjo šviet. Min. Juodakis ir krikš. dem. atst. Tijunaicio paklausimą del pil. Ivaškevičiaus iš kurio paaiškėjo, kad pil. Ivaškevičius visai nekalta. Krikš. d. buvo nesmagu; čia aiškiausiai buvo matyti, kad krikš.

d. gatavi pil. Ivaškevičius, kaip jiems nepalankų asmeni, vėl ištremti Amerikon, tad ir ieško priežasčių.“

Matyt klerikalams pil. Ivaškevičius yra kaulu gerklėje ir todėl prieš jį net ministreriaus paklausimus duoda Seime. Vadinasi, Lietuvoje gali tik tas laisvai švaistyti, kuris pučia į klerikalų dudą, o jei kas drįsta pasakyti jiems teisybės žodį, tai jau nešdinkis iš Lietuvos. Vienok kaip ten nebūtų, amerikietis p. Ivaškevičius matyt įvarė Lietuvos klerikalams nemažą kinkų drebėjimą, kad net Seime ministrerių pagalbos šaukia-si, kad juos apgintų nuo p. Ivaškevičiaus.

„Vokiečių muitinės neblogo apčiupinėja...“ — Kauno „Lietuvoje“ labai nusiskundžia važinėjęs Berlyne Lietuvos vyriausybės komisijos narys, Augustinas Janulaitis, kad jį Vokiečių muitinėje Eitkunuose žiauriai kratė ir visą apčiupinėję. Mat p. Janulaitis neturėjęs diplomatinio pasos, todėl su juomi jokios išimties nepadarėta ir varyta per tą pačią „šerengą“ kaip ir visi keleiviai. P. Janulaitis sekamai baigia savo nusiskundimą:

„Girdėjau, kad moteris iskrato dar geriau, ko ne nurėdo. Viena mano pažystama po to jautėsi lyg sumušta, po tokio niekinimo, mat nepra-tus. Nemanau, kad intelligen-tes moteriškes uoliau krato, negu kitas.
„Argi pas tuos, kurie įsakė kratyti keliauninkus, ir tuos, kurie tat daro, atbudo žmogaus guodos pajautimas?
„Jeigu taip, tai mūsų kaimy nai nealkys už bloga, jei mūsų vyriausybė įtaisytų muiti-nėse prieš vokiečių savo bu-dėles ir tenai sąžiningai ir nuodugniai kratytų vokiečių piliečius ir pilietes ir taip pat pedantiškai apčiupinėtų. Manau, kad tas įtaisymas nebrangiai teapeisyt; o būtų pamokinantis.“

Ištikrųjų, beskaitant tokius įvykius susidaro kokio tai keisto išpuodžio. Nejaugi negalima apseiti tose muitinėse be tų visų kratų ir „pedantiškų apčiupinėjimų“? Mayt, taip vadina-ma „red tape“ Europos muitinėse pilnai viešpatauja.

„Ir jie reikalauja pataisų.“ — Kai jau yra pasakyta viename įžangos straipsnyje, jog Amerikos klerikalų Federacijos vadai pamatė, kad iš jų triukšmingai užgerto registracijos įstatymo išėjo tik didelis „piš“, tad ir jie suammė reikalauti pataisų tam įstatymui. Jų reikalavimai, kuriuos buk Federacijos centro valdyba pasiuntusi Lietuvos Seimo nariams lapkr. mėnesyje, yra sekami:

„1) kad pasų išsiėmimas būtų atskirtas nuo registracijos;
„2) kad metinė mokeskis būtų numazinta iki \$500;
„3) kad tiems, kurie dabar įsiregistruodami užsimokėjo \$10, būtų paskaityta už dvejus metus;
„4) kad išsižadėjusiems Rusijos pilietybės būtų lengva atgauti Lietuvos pilietybę;
„5) kad registracijos ter-

minas būtų paigintas da keliems mėnesiams.“

Iš visų šių reikalavimų, tai tik 4-tas yra aiškus ir turi realės reikšmės. Pirmu paragrafu reikalaujama, kad būtų atskirta registracija nuo pasų išsiėmimo, vienok nepasakoma, ar pasų išsiėmimas užsiregistravusiam yra privalomu ar ne. Jei pasų išsiėmimas yra privalomu, tai tuo savo reikala vimu Federacija tik apsunkina reikalingus registracijos piliečius, nes reikėtų pildyti dvi aplikacijos ir dvigubą 5 dol. mokesnį mokėti, kas irgi sudarytų 10 dol. į metus. Pagaliau, vien už registraciją 5 dol. mokesnis yra perdidelis. Šito mokesnio pilnai užtenka vieno, o daugiausiai — dviejų dolerių. Taipgi Amerikoje gyvenantiems Lietuvos piliečiams Lietuvos pasas visiškai nereikalingas ir kiekvienos progos amerikiečiai privalo tą aiškiai pabrėžti.

„Nerimtas užmetimas.“ — Tulas „Dirvos“ korespondentas iš Kauno rašydamas apie Lietuvos operą ir jos artistus, padaro užmetimą ir Amerikon atvykusiems pakoncertuoti Lietuvos operos artistams. Jisai sekamai atsiliepia:

„Ko išvažiavo Amerikon P. Oleka, J. Byra ir Leškevičius? Tame nuo nekurių arčiau stovinių žmonių teko su žinoti štai ką: Išvažiavo užsidirbti pinigų. Jokių kitokių tikslų nebuvo.
„Eina gandai kad P. Oleka išbėgo prisibijodamas vieno kunkurento kuris pavasarį gryžo iš užsienio ir įstojo operon. Byra Lietuvoj visai nėra pasižymėjęs. Vienas iš jų tai Leškevičius yra savo šakoj dalyko žinovas. Kiti du nėra niekur svetimaučių tarpe dalyvavę, nebent šeimyniuose labdaringuose vakarėliuose.“

Kur ir kaip minėti artistai yra pasižymėję, tas visai nesvarbu. Užtenka vien to, kad jie yra geri artistai ir taipgi žinome, kad jie Lietuvos operoje vaidino pirmaeiles roles. Jei tiesa, kaip p. „Dirvos“ korespondentas tikrina, kad Lietuvos opera aukščiausiai stovi už Varšavos ir Berlyno operas ir jon te-gali istoti vien pilnai pri-rengti artistai, tai jau tas vienas pareiškimas liudija, kad dabar esanti Amerikoje artistai turi būti geri, nes jie, kaip sakėme, Lietuvos operoje vaidino pirmaeiles roles.

Kas liečiasi užmetimo, kad jie „išvažiavo užsidirbti pinigų“, tai yra labai nerimtas užmetimas. Juk nei vienas žmogus negali vien „dvasia šventa“ gyventi. Kiekvienam profesionalui žmogui reikalinga pinigų, kad galėtų savo gvybę palaikyti ir savo šakoj dirbti visuomenės labui. Taigi jei Lietuvos artistai vien tik tuo tikslu būtų atvykę Amerikon ir tai nieko blogo nebūtų. Visi pasaulio garsieji artistai vien tuo tikslu vyksta Amerikon, tai kodėl jau lietuviams tas turėtų būti prasižengimu.

Yra visai natūraliu apsi-reiškimu moterei didžiūotis gražiose rubuose, kaip kad povai savo gražiose plunksnose. — Anon.

Yra visai natūraliu apsi-reiškimu moterei didžiūotis gražiose rubuose, kaip kad povai savo gražiose plunksnose. — Anon.

KARO LĖŠOS

Rašo Pr. BAJORAS.

Jau keletas metų kaip bausis, Pasaulinis Karas užsibaigė. Bet apie jo padarytus nuostolius, išžudytą jaunimą dar tik šiandien pradeda susidomėti. Juk buvo kariauta už taip vadinamą „Liuosybę“. Vienok ja pasaulis dar nesidžiaugia. „Pasismagėjama“ tiktai skaitliuėmis, įvairiais išrokavimais, kiek tasai karas lėšavo, kiek aukų nunešė.

Bet kiek gi jis lėšavo? Sakoma 250,000,000,000 (du šimtu penkiasdešimt bilionų) dolerių!

Dr. Frank Crane tuos pinigus sekamai išdėsto: „Amerikoniškas doleris sveria vieną unciją, yra pusanthro colio diametre ir viena dešimta colio storio. Tie pinigai sidabra svertu 7,812,000 tonų arba 156,240,000 svarų. Perkėlimui tokios kruvos sidabro iš vietos į vietą reikėtų 3,906 traukinių, kurie turėtų po 40 vagonų kiekvienas, arba 176,240 vagonų išviso.

„Du šimtai penkiosdešimt bilionų sidabrinių dolerių sudėtų plikiščiai kraštas prie krašto apjuostų musų žemę (globą) 236 kartus.

„Jei tuo sidabru visą pasaulį apjuostume tik vieną kartą, tai juosta būtų 29 pėdų aukščio.

„Visus tuos dolerius sudėjus ant vienas kito šonu sudarytų 394,560 mylių stulpą, kuris lygintųsi 2/3 toliui nuo žemės iki mėnulio.

„Suleidus tą visą sidabrą į geležinkelio šėnis būtų galima nutiesti 49,321 mylios ilgio kelias, arba pusanthro karto apie visą pasaulį skaitant nuo ekvatoriaus iki ekvatoriaus.

„Padalinus tuos pinigus tarpe visų pasaulio gyventojų kiekvienas gautų po 170 dolerių.“

Taigi ar ne baisi ta kruva pinigų? Ar nedidelis tai šmotas siabdro?

Ir kiek daug laiko ėmė kol pasaulis tokį šmotą siabdro padirbo, kol jį sutaupe, pavertė pinigų.

Bet kas už tai laimėta?

Išžudyta milijonai jaunimo. Dar didesnis skaitlius tokio jaunimo suluošinta. Išgriauta tukstančiai miestų ir miestelių. Palikta daugybė nelaimingų motinų, tėvų, šeimynų, našlaičių.

Ir pasaulis, pasidėkuojant buvusiam karui dar didesnį vargą kenčia.

O kas būtų buvę laimėta jei tuos pinigus, tuos žuvusius ir suluošintus jaunikačius būtų pasukta pasaulio kulturiniam pagerinimui?

Laimingai žmonija gyvuotų!

Sappingu pasaulis išrodytų!

Butų užtektinai mokslo įstaigų, prieglaudų, ligoni-nių.

Visuomenis gyvenimas laime žerėtų!

Pasaulis išrodytų gražesniu ir už „Mano Miestą“.

Balsai iš Lietuvos

VILNIAUS LIETUVIŲ PADĖTIS.

Kiekvienas lietuvis su didžiausiu susidomėjimu kartoja žodį, Vilnius. Ir ištie-rų kaip sako dainius Baranauškas: „musų širdys išmėgintos, senai keptos virtos.“ Kiek Vilniaus lietuvių iškentėjo, to nieks negali apskayti. Mažas nuošimtis yra tokių, kurie nėra aplankę „Lukiškių akademijos“ (garsus Vilniaus kalėjimas), kaip jį patys lietuvių pavadinio. Ir už ką šimtai lietuvių puvo šiame kalėjime? Ne už vogimą, ne už plėšimą, tik už idėją, už šventą tautybės idealą.

Dabar gal kalėjime niekas iš lietuvių nesėdi, tačiau jaučia kiekviename žingsnyje persekiojimą iš savo „brolių“ pusės. 17 lapkričio nė iš šio, nė iš to darė užpuolimą ant gimnazijos. Suareštavo keturis mokinius ir be jokios atodairos nusivare į komisaria-tą tardė iki pusiaunakties. Paskui paleido.

Lapkričio 28 d. pasodino į Kalėjimą Aušros Vartų mergaičių bendrabučio vedėją p. E. Vileišienę, del reužsimokėjimo pabaudos už „netaisymą“ tratuarių.

Lapkr. 26 gimnazijos mokiniai surengė vakarą. Vaidino Pleirio 4 veiks. ko-

mediją „Vagys“. Ir čia magistratas visokiais būdais trukdė ir nenorėjo duoti leidimo.

Provincijoje visur persekioja lietuvių mokytojus ir stengiasi prievartos keliais prisodinti įvairių „galiejonkų“, kurios savo paleistuvingumą apšėdinti tik gadinama mažas sielas. Apleidžia lietuvius varge ir skurde taipat ir kunigai. Daugumas jų į visus apleistųjų lietuvių reikalus pamoja ranka ir žiuro tik savo kišeniui. Bažnyčia kas kart vis virsta parankesne žmonių tamsumui išnaudoti įstaiga.

Parodo štai koks faktas: lapkričio 29 d. konservatistų „Slovo“ No. 100 paduoda tokį komunikatą iš Vyskupo Kurijos (čia jo vertimas):

„Atsišaukimas į parapijos klebonus. Generalinis vikarijus infuatas kun. Michalkevičius išsiuntinėjo parapijų klebonams sekanti atsišaukimą:

„Į parapijos klebonus: „Suorganizavus Lenkų Baltajam Kryžiui „Kultūros švietimo lenko kareivio Didžiąją Savaitę“ nuo 1 iki 7 gruodžio š. m. Vyskupo Kurija patiekia Jūsų Malonybėms praplantini rinkimai aukų ir organizacijos „Didžiosios Savaitės“ Komitetu paskatinimą parapijiečių tarpe rinkti aukas visokiais būdais virš paminėtam tiksli ir siųsti jas į Komitetą Balt. Lenkų Kryžiaus, Yagelonų g-vė Nr. 9.

Apie rezultatus praneškite Kurijai kun. Inf. Michalkevičius.“

Šis faktas aiškiai rodo kuo virto šiais laikais Vilnijoje ne tik atskiros bažnyčios, bet net ir Vyskupo Kurija. Virto ji akiai tautiniams agitacijos tikslams įstaiga. Mažai atiras tokių klebonų, kurie pamos ranka į šį atsišaukimą. Daugumas jų, beabejo, griebis atlikti šio taip „svarbaus“ žygio. Ragins dėti aukas savo parapijiečius „išgelbėtojų“ naudai. O dauguma tamsių sodiečių, klausydami savo „piemens“ dės paskutinį kruvinu prakaitu uždirbtą skatiką, nežinodami kad tai aukoja kraugeriams ir engėjams. Ir baugu darosi pažūrėjus į tokį „piemenišką“ išnaudojimą.

Ir ar ilgai taip bus?..

Tautietis.

Vilnius, 30—XI—22.

KAM TARNAUJA „DZIEŅ KOVIENSKI“?

Lietuviai kiek ir užmiršę dabar pradeda prisiminti apie susikrovusių sau lizdą Lietuvoje išgamų—peviakų (P. O. W.) organizaciją. Kaip yra žinoma, kad „P. O. W.“ organizacija 1919 metais buvo užsibriežusi sau tikslą — nuversti valdžią ir parduoti Lietuvą lenkų dvarininkų vergijon. Bet toksai išgamų sumanymas, prieš visų tautiečių norą, negalėjo įvykti, nes kiekvienas lietuvis kartą atsikratęs svetimtaučių jungo, joku būdu vėl iš naujo vergauti nesutiks, tuo būdu jų lizdas „P. O. W.“ buvo iš pamatų išgriautas. Rodos, kad mūsų lenkuojantieji piliečiai, vieną kartą padarę

klaidą atsiprašys Tėvynės ir pasižadės vien tik jai tarnauti. Nes budami tikri lietuviai, tik, žinoma, baudžiamos laikais sulenkinti, susipras ir nedrįs daugiau peilių galsti savo motutei Lietuvai. Bet kur! Judošiskas skatikas Lietuvos pabėgėlių dvarininkų Varšavoje vilioje vilioja. Šie išgamos Kaune leidžia laikraščius: „Dzien Kowienski“ ir „Strzecha Rodzima“ ir naudodamies duotąja visiems laisve, pastaruoju laikui talpina tokius straipsnius, kurie visai nieko bendro su Lietuvos reikalais neturi, o vien tik su Varšava. Gi skaudi visai Lietuvių Tautai žinia apie nužudytuosius penkis lietuvius Liubave, tokiame „Dzien Kowienski“ vietos neturėjo, nes „pan redaktor Salmowicz“, matomai, bijo Varšavos ponų jausmus užgauti, skelbiant tai, kad lenkai tikri žmogėdros! Juk tuomet gali dar užtrukti kartuvė, Varšavoje melžiamai ir slaptas pinigų gabenimas gali sustoti (kad slaptai „Dz. Kow.“ iš Varšavos pinigų gauna, tai buvo rašoma laikraščiuose).

Štai kaip buvo prašomas „Dzien Kowienski“ skelbimui patalpinti:

„Ponui „Dzien Kowienski“ Redaktoriui.

Didžiai Gerb. Pone Redaktoriau! Maloniai prašome Tamstos duoti vietos lūi ir siųsti jas į Komitetą Balt. Lenkų Kryžiaus, Yagelonų g-vė Nr. 9.

Turėdami omeny, kad pažymėti nekrologe asmens buvo lenkiškai kalbantieji Lietuvos piliečiai, manome, kad žinia apie jų nukankinimą nemažiau skaudi Tamstoms, kaip ir mums, ir todėl tikimės, kad siunčiamas skelbimas bus pirmiausia numerį patalpintas. Jeigu būtų motyvai, kurių verčiami Jūs kalbamo skelbimo netalpinate, prašom neatsisakyti, skubiausiu laiku, raštu mums apie tai pranešti. Butume labai dėkingi žinoti atsisakymo motyvus. Manome, kad tų motyvų nurodymas, yra būtinas draugingo sugyvenimo sąlyga ir prievolė.

Teikitės priimti, Pone Redaktoriau, didžios pagarbos pareiškimą.

Už faktus esame atsakomingi:

A. Marcinkevičius,
J. Zagorskas.

Kaunas, 1922 m.,
lapkričio m. 15 d.”

Kaip pažymėta atsikreipi me į redaktorį, kad tai buvo lenkiškai kalbantieji Lietuvos piliečiai, kad žinia nemažiau skaudi ir jiems, bet ji tai domės nekrepia ir lenkų kalba Lietuvoje, kaip jie skelbiasi esą jos gynėjai, jiems visai nerupi. Bet jei tikras esi Lietuvos laisvės gynėjas, kad ir vien tik lenkiškai kalbėk, vistiek „Dzien Kowienski“ nepriartais.

Aišku, kad mūsų išgamos ir toliau deda pastangų laikytis Varšavos uodegos ir kad tik turėtų pajėgų, tai ir vėl savo „P. O. W.“ atgaivintų. Taigi, klausimas — kam tarnauja „Dzien Kowienski“, — pilnai atitinka atsakymui — Lenkijos naudai! J. Zagorskas.

GYVENIMO RUOŽAI

Rošo A. B. STRIMAITIS

KOKIĄ ŽMOGUS PRIVALO TURĖTI AMBICIJĄ?

Žinoti—suprasti savo jėgas,
žinoti jų ribežius ir dirbti
sulig išgalės.

Ar tas žmogus yra laimingas, kuris gyvena savo gimtiniam krašte, savo sulinkusioj stubelėj po šiaudiniu stogu, kurioje jis yra gimęs? Skaitytojas negalės atsakyti į šį klausimą nepastudijavęs truputėlį, o kuomet skaitytoją priveda prie manstymo, tai paprastai rašytojas jaučiasi, kad jo darbas nėra veltus.

Patarlė sako: „kur pinigais muštas, ten ir turi savo vertę“; tokių ir tam panašių liekanų mes rasime nesuskaitomas daugybes. Bet nevisos jos šiandien turi savo vertę. Tulos yra jau atgyvenusios savo dienas ir kaip daugelis praeities palikimų sukrauta muzėjuose pasižūrėjimui, taip ir ši patarlė tinka tik muzėjui papuošti. Šiandien jau niekas netiki tam, kad tėvas dėvėjęs vyžas visą amžių, negalėtų batais nešioti, ar jo vaikai prasikalstų bent prieš kokį įstatymą, nesekdami tėvo papročiu. Musų tėvai ir diedukai išgyveno amžius beardami žemę medinėmis žagrėmis ir nei sapnoti nespavano, kad gazolino traukiamas traktorius gali versti penkias vagas ant kart. O kuomet ši naujoji karta dirba tuos pačius laukus modernišku būdu, žemę išduoda dar derlingesnius vaisius, tai yra ženklu, kad „Dievui“ tas patinka. Ir jaunoji karta nėra baudžiama už tėvų budo ir įpročių pakeitimą.

Nežiurint koku būdu senesnieji žmonės nekritikuotų jaunesnės kartos, žengiančios progreso link, darbus, to sustabdyti negali, nes kaip visi augmenys, medžiai, žvėrys, žmonės ir kitoki daigčiai turi savo pradžia, gyvenimo periodą, pergyvenę išnyksta, taip ir įpročiai patarlės, mainosi—keičia savo formas.

Paimkime pavyzdžiu žydus, kurie taip tvirtai laikosi savo tradicijų, vienok ir jie neįstengė progresui pasipriešinti. Ten, kur žmonės nėra tiek kultūringi, tradicijos ilgiau užsilieta. Bet kur progresas šuoliais eina pirmyn, ten prietikiams ir tradicijoms dirva prasta. Štai čion, Amerikoje, atkeliavęs žydas su ilga nuskurusia barzda, su peisakais, „šoku“ ant galvos nėra toleruojamas. Jis noroms—nenoroms turi atsisakyti nuo savo tėvų ne higieniško įpročio. Jei civilizuotame pasaulyje nori gyventi, turi barzdas kučiu duoti pelnyt.

Žmogus, kurs gyvena sau vienas užsidaręs nuo pasaulio, nežinodamas, kad jama silapesi didelė spēka, gali buti laimingas tik tuomi, kad mažai ką te žino. Tokio žmogaus mintis neveda jo prie progreso. Jis nekovoja. O jei jis žinotų kad su jo pagalba — prisidėjimu su darbas ir protu prie kitų, kurie kovoja už geresnę žmogaus ateitį, padarytų tą kovą lengvesne, kad jis žinotų, jog prisidėjus prie kitų progreso darbą pagreitytų nors truputėlį, jis nebūtų ramus savo giminėj grintelėj. Kuogreičiausiai stengtųsi išeiti į platų pasaulį, kur pamatęs naujanybes ir palyginęs savo praeitą gyvenimą su dabartiniu, vargu tebenorėtų užsidaryti savo stubelėje po šiaudiniu stogu.

Delko mūsų broliams—lietuviams, ypatingai tiems lietuviams, kurie atkeliavo šion šalin, prisžiūrėjus į progresą, pripriatus prie jo, neramu yra sugrįžus Lietuvon? O ypatingai tokiems, kurie seka progresą žingsnis žingsniu? Jau jų vyžoms neapautum; jie yra persiėmę visai kito gyvenimo atmosfera, demokratingumo dvasia; sugrįžusiems ton ginton šalin atrodo keista, kad tenai nors ir nuskuriosioj šaly, nors vadinama laisva šalin biurokratizmo dvasia visuose kampuose vieši; nors jie patys gyvendami šioje šalyje metų eilę buvo pilni vilčių, kad sulaukus tos gadynės, kada Lietuva pasiliuosavus iš po svetimųjų jungo, bus liuosiau galima atsikvėpti, sugrįžę pajunta, kad viskam dar reikia ilgo laiko kol pavys progresą; ir ar dar pavys? — stato sau klausimus. Nerimauja ir pasijunta eša nelaimingais savo gimtinėj šalialė, po šiaudiniu stogu.

Žmogus, kad ir pasiekęs tam tikrą laipsnį apšvietos, įgavęs nemenkai žinių, žiurintis į pasaulio progresą gana plačiomis akimis, jei jis tas žinias laiko pas save užsidaręs, tai progresui jokios naudos iš to nėra. Tokius žmones paprastai vadinama saumyliais, kurie gyvena sau vieni užsidarę nuo pasaulio. Žmogus su ambicija trokšta kitiems ką nors gero padaryti; toks žmogus negali ant vietos buti; jis žengia su progresu pirmyn ir budavoja geresnį pasaulį.

Tad kiekvieno žmogaus pareiga yra rūpintis netik savo privačias gyvenimo reikalais, bet rūpintis reikia ir tuomi, kad mūsų sekančioji karta rastų geresnį pasaulį, be priartais, be vargu. To trokšta kiekvienas tėvas savo vaikui. Delto ir mes, auklėdami savo vaikus, stengkimės padaryti žingsnį pirmyn, kad mūsų vaikai matytų, kad mes buvome pilni ambicijos, netinginiavome, bet tvėrėmė geresnį gyvenimą savo vaikams.

Kaip ir kokiais darbas galime prisidėti prie patobulinimo mūsų pačių gyvenimo, kad mūsų darbai tiestų pagrindą geresniai ateičiai, pastudijavę patį gyvenimą atrasime tuktančius įvairių būdų. Tie, kurie pajėgiam suprasti plačiųjų minių reikalus, stengkimės nurodyti joms koku keliu eidami galime prieti prie laimesingos padėjimo. Nepamirškime vieno itin svarbaus dalyko, tai to, kad mūsų pačių tarpe reikalinga daugiau solidariškumo, vienybės ir melės linkui vienas antro. Mes, kurie skaitom šį laikraštį, veik visi ešame nariais vienos didelės šeimynos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, taigi išdalies jau suprantame žodį vienybė, tad stengkimės visais galimais būdais aiškinti tiems savo broliams, kurie to žodžio prasmės dar nesupranta. Jei dėsimė plytą prie plytos, tai pabudavusime tokį palocių, kuriuomi galėsime pasidžiaugti, pasididžiuoti ir pasakyti: štai vaisius mūsų darbų! Tuomet ir ateinančioji getkartė pasakys kad mes gyvendami turėjome daug ambicijos, daug prakilnaus pasižventimo.

S. E. Vitaitis.

Gyvenimo Dumble.

(Tąsa)

Išėjęs iš jos kambario suklupau prieš nukryžiuotojo paveikslą ir paskendau begalinio širdingumo maldoje. Verkiau ir meldžiausi — meldžiausi taip, kaip meldžia neapsakomų skriaudų ir persekiojimų prislėgtas bejėgis žmogus... Ir toje širdingoje ir skausmo ašaromis suvilgintoje maldoje pajutau didelį palengvėjimą mano skausmu. Taipgi švystelėjo nauja mintis: — Ieškok buvusio senelio klebono pagalbos!

Sugriebęs tą mintį laikausi jos, kaip skenduolis laikosi jam ištiestos pagalbos rankos.

— Rytoj važiuoju pas geraširdį senelį ir vaska jam išpasakojęs maldausiu jo pagalbos. Jis nekartą mane išgelbėjo iš to niekšo žabangų, gal-gi ir dabar suras būdą mane išgelbėti — galvoju ir gimsta nauja vilties kibirkštis.

Visiškai nenusirengęs atsiguliuo ant sofos valgomajam kambariye, bet užmigti negaliu. Visokios mintys mane kinkina. Girdžiu atsikelia Milda ir pravėrus savo kambario duris žiuri į name. Aš nusiduoodu miegančiu. Atidaro visai duris ir žengia žingsnį pirmyn, bet staiga susilaiko. Valandą pastovėjus tarpduryje pridaro per pus duris ir sugrįžus atgal į savo kambarį lipa lovon.

— Ką ji norėjo daryti? — nustebęs galvoju.

Ligi šiol tankiausiai net užsiraikydavo savo miegamojo kambario duris, kuomet eidavo gulti, o dabar pusiau atviras duris paliko.

Pradėjus aušti atsikeliau ir išėjau iš namų. Pirmu rytiniu traukiniu išvažiavau į Geravalės miestelį, kur tuomet gyveno senelis klebonas. Išlipęs iš traukinio skubinu mišias. Atsitraukus jam nuo altoriaus skubinu ir aš į zokristiją.

— Su koku reikalu sunau? — klausia maloniai senelis.

— Atvykau Tamstos pagalbos prašyti — atsakau bučiuodamas susiraukšlėjus senelio ranką.

— O kuo aš tau, vaikeli, galiu pagalbėti?

— Mano šeimyninis gyvenimas visiškai griuva...

Nuleido jisai rankas ir žiuri man į akis nustebęs, tarsi pirmu kartu mane sutikęs.

— Man rodosi, kad aš Tamstą lyg kur tai esu matęs? — ir pridengęs raukšlėta ranka akis stengiasi prisiminti. — Nebe galiu prisiminti! Mat, ant senatvės ir atmintis žmogų apleidžia...

— Esu Jurgis Kanapė.

— Mildos Gražutės vyras?

— Taip, kunigėli.

— Sveikas, drutas balandėli! — griebia mano ranką ir jauslini spaudžia ją. — Taip atsimainęs, nei pažinti negali. Turbut sunkiai sirgai, kad taip išblyškęs, sumenkęs?

— Šeimynos vaidai ir neapsakomas rupestis mane sunaikino...

— Tai ne sutinkate, a?

— Jaunasai kunigiukas paviliojo Milda...

— Uu, tas niekšas, niekšas! — ir užraudo senelio veidas, sugniauzė abi kumštis ir pradėjo smarkiai vaikščioti. — Sakiau tau, kad apsigyventum pas jos tėvus, o ne Aukštapilį! — bara mane piktai. — Nebe priežasties tai patariau, vienok manęs nepaklausiai...

— Darbo aplinkybės privertė grįžti Aukštapilin — teisuosi.

Ir išpasakojau seneliui viską kaip per išpažinti. Kuomet priejau prie parapijos vaidu ir pasisakiau, kad tik del to įstoju į parapijos komitetą, sužibo senelio akyse ašaros ir jisai drebančiu balsu tyliai atsakė:

— Žinau, manęs galėdamiesi kovojote, vienok ne gerai darėte vaikeliai, negerai... Negalima tokiu būdu priešintis dvasiškai valdžiai.

— O kuomet baigdamas pasisakiau peiretos nakties įvykius, tai senelis už galvos nusitvėręs sušuko:

— Vaikeli, vaikeli, ką tu geresnio užmaniai?!.. Tai pikta dvasia prie tavęs prikibo! Gerai dar, kad Aukščiausiojo apveizda išbudino tą nekaltą angelėlį ir jisai sulaukė tavo ranką nuo to kruvino žygio...

Toje valandoje prisiminė man, kad aš palikau namieje tą raštelį, kuriuomi paaiškinau priežastį rengiamos tragedijos. Štai ga sukratė mane šurpulys ir aš neramiai apsidairiau. Pastebėjęs tai senelis atydziai pažiūrėjo į mane ir pradėjo švelniu balsu raminti:

— Nėra ko visiškai nusiminti. Aukščiausias dar gali tau laimę gražinti, tik nekuomet nereikia nustoti vilties jo neišseminamoje malonėje. Visuomet reikia šauktis jo pagalbos. Pagaliau, pagiežos keliu eidamas savo priešo nepergalėsi; o jei nužudysi jį, tai ir pačiam priseis žuti.

— Bet kunigėli, verčiau žuti, negu tokius pragariškus skausmus kentėti... — suvaitojau ir apsiptylęs ašaromis sukniubau ant stalo.

— Suprantu tavo skausmus, sunau mano — priejęs senelis glosto mano galvą — ir žinau ką reikia kuomet širdį iš krutinės plėšia laukan piktas likimas... Vienok prie tokio kruvino darbo tegali žmogų pastumėti tik piktos dvasios jėga, kuomet skausmų nukankintas žmogus nustoja tikėti Visagalio pagalba. Todėl nustok visiškai gėrės ir šaukis Visagalio užtarimo, o jisai tau pagelbės, tikrai pagelbės! Tik maldoje, širdingoje maldoje, surasi suraminimą. Pagaliau, Aukščiausias pasakė: „Pagieža yra mano, todėl palikite man atkeršijimą jusų priešams.“

— Aš noriu kuogreičiausiai grįžti namo! — nerimauju.

— Kodėl taip skubini? Pabuk pas mane, pasikalbėsim ir aptarsim ką daryti, kad su pagalba Aukščiausiojo išgelbėjus tavo šeimynos laimę.

— Palikau namieje raštelį, kurį vakar parašiau paaiškindamas, kas mane privedė prie tokio kruvino užmanymo.

— Kur paslėpiai raštelį? — klausia jisai skubiai.

— Padėjau virtuvėje ant stalo.

— O ką parašiai?

— Gerai nebeatmenu, bet rodosi parašiau tik tiek, kad prie šios kruvinos tragedijos mane privedė kunigas, paviliodamas mano žmoną...

— Kaip ne atsargiai elgiesi! — susiraukė senelis. — Bet tiek to su tuo rašteliu ir delei jo skubintis namo visai nėra reikalo. Jau raštelis Mildos rankose, o antra vertus, jisai gali net pagalbėti tau. Kiekvienas žmogus turi sąžinę ir pamatęs prie ko priveda žmones savo pasielgimais, gali atsisakyti nuo savo nedoro užmanymo... Beje, kur padėjai revolverį? — atsiminę klausia manęs.

— Štai jis! — ir padaviau seneliui revolverį.

Paėmęs iš manęs revolverį paslėpė jį spintos stalčiuje.

— O dabar eikime pasimelsime bažnyčioje, kad visagalys atitolintų nuo tavęs kruvinos pagundos šmėklą.

Pagaliau paskaitęs senelis maldas, pakrapino mane švestu vandeniu, lyg norėdamas tuo nubaidyti nuo manęs visas piktas dvasias ir ant galo pakvietė mane į kleboniją ant užkandžio.

Visą dieną laikė prie savęs, pasakodamas visokius gražius dalykus, kurių išvados buvo vienodos: kad nekuomet neapsimoka eiti pagiežos keliu ir kiekvienas, kuris pamėgino eiti šiuo keliu, visuomet vėliaus to galėdavosi. Pavakarieniavus ir besitariant laikui, kuomet paskutinis traukinys išėina į Aukštapilį, tarė:

— Sugrįžęs namo nekelk vaidų ir stengkis buti mandagus ir malonus su ja. Ypatingai saugokis smuklių, kurios yra šaltinių visų žmonijos nelaimių ir nusidėjimų! Atmink, kad moteris yra labai jautrius tvarinys ir tik vienas netinkamas ir biauorius vyro pasielgimas, gali ją ant visados atstumti nuo vyro, kurį ji pirmiaus mylėjo. Tuo tarpu aš pasistengsiu pasimatyti su Milda. Jei kitaip nebus galima, tai pasikviesiu ją pas save ir prie to dar pasimatysiu su jos tėvais. Važiuk namo ir buk ramus. Taipgi niekam nesakyk, kad buvai pas mane.

— Ar negalėtumėt Tamsta atvažiuoti į mūsų namus? — maldauju jo.

(Dangiau bus).

SLA. Auksinis Konkursas

SLA. IR VIETINĖS DRAUGIJOS.

Savam laike vietinės pašalpos draugijos suvaidino gana svarbų vaidmenį Amerikos lietuvių gyvenime, vienok šiandien jau jos atgyvena savo dienas. Šiandien jau retas kuris Amerikos lietuvis nesupranta to skirtumo tarpe vietinių pašalpos draugijų ir tokių visuomeninių apdraudos ir pašalpos organizacijų kaip SLA.

Tiesa, šiandien dar dauguma tokių pašalpos draugijų laikosi ir tulos net gerai stovi, tačiau nereikės ilgai laukti, kad šitų draugijų teliks labai mažai, nes greitai išsisems jų iždai. O kuomet tokios draugijos iždai išsisemia, tuomet ir pačiai draugijai prisieina keičiantis anizmon užmirštin. Šiandien šitos draugijos dar pasilaiko delto, kad dauguma žmonių mano, jog jie gali save aprūpinti pašalpa pigesniu būdu, t. y. prigulėdami prie vietinių pašalpos draugijų, negu kad prigulėdami prie SLA. Nors šitas argumentas yra visiškai klaidingas, nes kam teko prigulėti prie tokių draugijų, tai kiekvienas žino, kad mėnesinių duoklių neužtenka — kad yra dar ir kiti nepaprasti mokesniai, vienok, ant nelaimės, dauguma mažiau mastančių žmonių šito fakto nenori ar nepajęgia suprasti. Rodosi kiekvienam yra žinoma, kad šitų draugijų nariai turi mokėti nepaprastus mokesnius kiekvienam draugijos nariui mirus ir kartais prisieina į šitas draugijas iš mokėti daug daugiau, negu į SLA. už tokią pačią pašalpą ir daug mažesnę pomirtinę. Vienok, kaip sakiau, dauguma žmonių kreipia dėmesį tik į mėnesines duokles, visiškai nesiskaitydami su tuomi, kiek jie išmoka apart mėnesinių duoklių.

Dauguma žmonių argumentuoja, kad esą vietinių pašalpos draugijų iždai auga. Taigi bus praveritu nors trumpai žvilgtelti, kuriu būdu šitų draugijų iždai užaugo. Kuomet praieityje buvo „geri laikai“ ir buvo užtekinai svaigalių, tuomet kiekviena draugija rengdavo balius ir šimtais dolerių turėdavo pelno. Mat kiekvienas narys priverstinai turi pirkti bilietą į toki balių, o kitos draugijos net po bausme kiekvieną narį versdavo eiti į balių, tad suėję nariai su savo šeimynomis „linksmindavosi“ ir daugumai tokis balius lešuo davu net keliolika dolerių. Tuomet, suprantama, draugijos galėjo aginti savo iždus.

Šiandien gi šitos draugijos jau nebeliko nei šios galimybės iždus didinti. Šiandien jei jau ir surengia balių, tai tankiausiai pelno visiškai nebelieka, nes iš vieno tik įžangos bilietų didelių įėjimų nepadarysi. Pagaliau, ir patys balių, kitą syk taip garsūs, jau pradeda išeiti iš mados ir štai prisieina draugijoms vien savo narių reguliariais mokesniais verstis. Ir kaip greitai prisieina vietinėms pašalpos draugijoms vien savo narių mokesniais verstis, taip greitai jų iždai pradės

tuštėti ir neišvengiamas pakrikimo likimas daugumą jų laukia.

Baigiant apie vietines pašalpos draugijas, tenka pasitebėti dar tas faktas, kad jeigu kiekvienas šitų draugijų narys padarytų smulkne nišką apyskaitą, kiek jam kas metai atseina prigulėti į bile vieną šitų draugijų, tai užtikrinu, kad jis pamatytų, jog atseina daug daugiau prigulėti prie jų, negu prie SLA. ant tokios pat pašalpos ir mažesnės pomirtinės. O svarbiausiai yra tas dėsniš, kad šitų draugijų ateitis neužtikrinta, kuomet SLA. tokio pavojaus visiškai nežino.

Apie SLA. daug aiškinti neprisieina, nes kiekvienas SLA. darbuotojas kuogeriausiai žino savo organizacijos tikslus ir tą naudą, kurią kiekvienas jos narys turi. Trumpai pasakant, prigulėdamas prie SLA. jautiesi, kad tavo nežinomas rytojus yra aprūpinamas ant tiek, ant kokio pašalpos ir apdraudos laipsnių priguli šioje organizacijoje ir jokio pavojaus, kad gali būti be pašalpos ir apdraudos senatvės sulaukęs, nėra. Ši organizacija pastatyta ant tokių pagrindų, kad jos ateitis yra užtikrinta. Pagaliau, nei vienam šios organizacijos nariui nereikia rūpintis, kas su juomi atsitiks, kuomet gyvenimo aplinkybės jį privers išvažiuoti į kitą miestą gyventi. Kiekvienas SLA. narys žino, kad SLA. kuopos gyvuoja beveik kiekvienoje Amerikos lietuvių kolonijoje ir kur jis nenuvyks, visur ras savo draugų ir galės aktyviai prigulėti prie organizacijos. Ant galo nereikia užmiršti, kad nerasia nei vienos Amerikos lietuvių draugijos, kuri būtų tiek išmokėjus labdarę, visur ras savo draugų ir galės aktyviai prigulėti prie organizacijos. Ant galo nereikia užmiršti, kad nerasia nei vienos Amerikos lietuvių draugijos, kuri būtų tiek išmokėjus labdarę, visur ras savo draugų ir galės aktyviai prigulėti prie organizacijos.

Netik kiekviena SLA. narys gauna veltui SLA. organą „Tėvynė“, bet šitą kiekvienam naudingą laikraštį gali ir pašalimiai žmonės daug pigiau įsigyti, negu bile kuri kitą Amerikos lietuvių laikraštį. Taipgi SLA. yra užsibriežęs ir kitų praktinių tikslų siekti. Ne vienu tukstančiu doleriu yra sušelpęs ir Lietuvos reikalus — labdarę ir apšvietos įstaigas.

Eidami į visuomenę su agitacija SLA. organizatoriai neturėtų užmiršti šitų svarbių faktų, kurie patys už save kalba ir kuriais galima aiškiai įrodyti kiekvienam vietinių pašalpos draugijų garbintojui, ant kiek jisai reišmingai elgiasi taupydamas centus, o mētydamas dolerius ir eidamas savo laiką vietinėse dr. ir tuomi nei sau, nei visuomenei nieko svarbesnio ir pastovesnio negali atsiekti. Taipgi yra pareiga

ir kiekvieno SLA. nario nors šio konkurso metu pasidaruoti savo organizacijai, kad kiekvienas nors po vieną naują narį organizacijai laimėtų. Kiekvienas atlikdamas šitas menkas savo pareigas padarysime naujos ir organizacijai, ir sau ir pagaliau tiems savo draugams, kuriuos pritrauksime prie *Susivienijimo Lietuvių Amerikoje*.

Juozas Marčiulaitis, SLA. 66 kp. rašt.

Konkurso Darbuotojų Pareiškimas

— Šiuomi pranešiu, jog esu išrinktas organizatorium dalyvauti Auksiniame Konkurse — rašo 139 kuopos organizatorius P. J. Petronis iš Chicago, Ill. — ir šiuomi pareiškiu, kad drąsiai stoju į konkursistų eiles ir stengsiuos dirbti kiek tik galėsiu, kad laimėjęs pirmą dovaną. Taigi malonėkite man greitai laiku prisijūti aplikacijų naujų narių prirašinėjimui, mokesčių knygečių ir nors kelias konstitucijas, kad turėjus su kuo pradėti darbą su naujų metų pradžia. Reikalaujama medžiaga jau Chicagoje. O kaslink laimėjimo pirmos dovanos, tai visai lengvas žygis. Jei tik brolis ir Petronis drąsiai stoja darban ir stengsis dirbti kiek galėdamas, tai dovaną jau laimėta. Pagaliau, galima pridurti, kad Chicagoje laimėti pirmą dovaną, tai tik špilmanė! Tokioj kolonijoj nesunku laimėti ir 10 dovanų ir gerb. Petronis lengvai davisaris prie tukstantinės, jei tik visuomet laikysis savo pareiškimo.

— Malonėkite ir mane užrašyti į konkurso darbuotojų eilę — rašo 114 kp. darbuotojas S. Siugžda iš W. Hazleton, Pa. — nes aš manau, kad iš mūsų kuopos niekas neužims tos vietos, tai mėginsiu nors aš organizacijos ir savo brolių lietuvių labui pasidaryti. Prisijūkit reikalingos medžiagos. Nežinau ar pasiseks, bet pradėti galima.

Jei tik brolis siugžda mėgins darbuotis, tai mes užtikriname, kad tikrai „pasiseks“. Juk ir rašte šventam pasakytą: „Ieškokite — o atrasite, prašykite — o bus išklausa, baladokitės — o bus atidaryta.“

Sekanti SLA. darbuotojai užsiregistruvoti jokių pareiškimų nedarydami, tik pareikalaudami medžiagos darbu:

P. Manelis iš 65 kuopos, Rochester, N. Y.

F. Povilenskis ir A. Pakšys iš 212 kuopos, Kenosha, Wis.

A. J. Bernota iš 60 kuopos, Grand Rapids, Mich.

Šitie visi darbuotojai kuopų išrinkti organizatoriais po pirmą dovaną laimėti ir mes pasitikime, kad jie savo kuopų pasitikėjimo jais nesuvis.

Pagaliau atsiliepia ir pereinanti SLA. konkurso šampionas — 158 kuopos organizatorius Povilas Jurkonis iš Springfield, Ill., kuris pereiname, konkurse laimėjo pirmą dovaną ir prirašė daugiausiai naujų narių. Matyt šiame Auksiniame Konkurse gerb. Jurkonis rengiasi tukstantinę laimėti, nes tik paklauskite kokių informacijų klausia pas SLA. Sekretore: „Pranešiu, kad mane išrinko 158 kuopa Auksinio Konkurso organizatorium. Mačiau organą „Tėvynėje“ pagarsintą konkurso dovanas — kas prirašys 100 narių, tas gaus dovaną 100 dolerių aukstu. Vienok aš noriu dar paklausti sekamų dalykų: „1. Jei konkurso organizatorius prirašytų daugiau 100 naujų narių, tai ar jam bus skiriama kokios dovanos už pėrviršį, ar ne? „2. Ar bus leidžiama konkurso organizatoriams prirašinėti

naujus narius prikalbinant per laiškus ar per savo paskelbimus po visą plačiąją Ameriką, ar tik savoje kuopoje? „3. Ar konkurso organizatorių apskelbimai bus talpinami „Tėvynėje“ veltui? „4. Jei organizatoriaus darbas konkurse eitų paskėmingai, tai ar bus galima išimti pirmo laiko dovanas, kad turėjus kuo varyti konkurso agitaciją? „Meldžiu duoti kuogreičiausiai atsakymą į šiuos visus paklausimus.“

SLA. Sekretorė tuojaus kablegrama pasiuntė sekamą atsakymą: „Atsakydama į Tamstos laišką iš 7 d. šio mėnesio, suteikiu sekantį paaiškinimą: „1. Jeigu konkurso organizatorius prirašys daugiau, negu 100 narių, tai jam bus mokama po \$1.00 už kiekvieną narį. Tačiau ši taisyklė lytis tik tų or-

ganizatorių, kurie prirašys viršaus 100, o ne viršaus 50 arba 75 narių. „2. Organizatorius gali prikalbinti narius per laiškus arba per savo apgarsinimus. — Centras nieko prieš tai neturės. Tačiau Centru turi būti pranešta koki nariai tapo prirašyti ir taipgi turime gauti patvirtinimą tos kuopos, prie kurios tapo prirašyti. „3. Organizatorių apgarsinimai negali būti talpinami organe veltui, nes to reikalautų ir kiti organizatoriai, o tas užimtų perdaug vietos. „4. Jeigu organizatorius prirašys 100 narių pirm, negu Konkurso laikas pasibaigs, tad jam bus suteikta dovaną iškalno. „Tikėdamasi, kad Tamsta ir vėl laimės pirmą dovaną ir linkiu Tamstai geriausio pasisekimo!“

S.L.A. REIKALAI

AR BUS SKIRTUMAS TARPE NAŠLIŲ IR NAŠLAIČIŲ FONDO ĮSTEIGUS SENELIŲ IR NESUGALĖJUSIŲ FONDA.

SLA. 304 kuopa laikė sau svarbiausiu reikalą, kad būtų steigiamas Prieglaudos Namas ir aukavo \$100 tam tikslui ir kuomet aš esu viršmėnėtos kuopos pirm. ir atydziai seku Prieglaudos Namo reikalus, tai pilnai pasitikiu, kad ir man bus leista per organą „Tėvynė“ išreikšti savo nuomonę šiuo svarbiu ir visus S. L. A. narius apeinančiu reikalą.

„Tėvynės“ 48-tam num. tilpo Prieglaudos Namo Komisijos nario atsišaukimas į visus darbuotojus, rėmėjus ir remdamasis kuopų įnešimais Seimui, daro pasiūlymą likviduoti Prieglaudos Namo Fondą, o jo vieton steigti „Senelių ir Nesugalėjusių Fondą“ ir nusimines sako: „Jau ir aš aukos apsisosto plaukti į Prieglaudos Namo Fondą.“

Bet gaila yra, kad nieko neprisimena apie tokį planą iš kur gausime tą naują šaltinį, kad įsteigus „Senelių ir Nesugalėjusių Fondą“ galėtume semti aukas ir užlaikyti tokį fondą, kuris bus daug sykių neiškesnis S. L. A. nariams, negu Prieglaudos Namo Fondas.

Daleiskime sau, likvidavę Prieglaudos Namo Fondą įsteigsime „Senelių ir Nesugalėjusių Fondą“ ir neturėdami savos pastogės (prieglaudos namo) senelis ar nesugalėjęs reikalas prieglaudos ir bus priverstas eiti į svetimtaučių prieglaudą — „poor house“ ir sužinoję apie savo brolio lietuvių sunkų gyvenimą svetimtaučių įstaigoje iš to fondo šelpsi-me jį.

Na, ar daug mes jam gero padarysime duodami po kelis centus? Beabejonės, kad visai ne didvyrių aukas bus, bet silpnų ir balių ir tas mūsų brolis pasakys, kad toks fondas yra jam svetimtas, nes jį palaiko vien svetimtaučių įstaiga.

Paimkim Našlių ir Našliučių Fondą, kuris taipgi yra labdaringas. O ar galim sakyti, kad mūsų tas labdaringas fondas yra pilnai įvertinamas visų SLA. narių? Aukos neplaukia ir

vien tik priverstina 10c. mokestis palaiko tą labdarębės fondą ir dar tankiai matosi organe „Tėvynėje“ nekurių kuopų skundus, kad bereika lingai tuština Našlių ir Našliučių Fondą. Visą tą matydama darau klausimą: ar bus koks skirtumas, įsteigus Senelių ir Nesugalėjusių Fondą, jeigu steigisime tokioj pačioj formoj kaip Našlių ir Našliučių Fondas?

Aš čia nedarau jokio įnešimo bei naujo sumanymo. Bet man tas viskas kaip tai neaišku. Juk turėdami tokį fondą kaip Našlių ir Našliučių Fondas, ir dar steigisime tokioj pačioj formoj Senelių ir Nesugalėjusių Fondą. Taigi aš ir sakysiu: jeigu mes, gerbiami SLA. nariai, neturime geresnio išrokavimo, kaip tik Prieglaudos Namo Fondą likviduoti ir pinigų skirti naujai proponuojamam „Senelių ir Nesugalėjusių Fondui“, tai kam dar tas visas bereikalingas darbas? Todėl pasakykime visi vienu žodžiu: jei prisieina Prieglaudos Namo Fondą likviduoti, tai paskirkime pinigų į Našlių ir Našliučių Fondą, iš kurio galėsime šelpyti ir senelius ir nesugalėjusius.

P. M. Banevičius.

IS SLA. KUOPŲ DARBUOTES.

194 kp., Cicero, Ill.

Gruodžio 9 d. 194 kp. turėjo gražų vakarą — buvo prakalbos ir radio koncertas. Vakaras įvyko „Lietuvių Liuosybės“ svetainėje. Kalbėtoju buvo atsistūtas SLA. 2-ro apskrčio T. Dundulis, kuris gan aiškiai nurodė SLA. tikslą ir naudą lietuviams abelnai, nežiurint partijų bei pažvalgy, kurie priguli prie SLA. Ragino visus be skirtumo: socialistus, komunistus, tautininkus ir klerikalus įstoti į organizaciją ir išauginti ją į vieną stiprų pirmėvių žibintų Amerikoje. Publikai kalba patiko, ką liudijo negus užsilikymas susirinkusiųjų, nors kalba buvo ilga.

Radiofono koncertas irgi patvyko gerai, nes buvo geras aparatas, kurį turi vietinė SLA. kuopos narys elektros inžinierius F. Lengvianis. Kaip tik tą vakarą įvairiose išsiuntimo stotyse buvo išpildyti gan geri muzikos ir dainų gabalėliai. Vedėjui vakaro paaiškinus, kad kurio nori gauti plačias informacijas apie radio, gali užėiti ant estrados, kur F. Lengvianis ir paaiškina apie veikimą ra-

dio. Pasisekė gauti net iš New Yorko dalį koncerto.

Publikos į vakarą atsilankė apie 150, kas yra labai gerai, nes tą patį vakarą buvo lietuvių bažnyčioje misijos, kurios tęšėsi per dvi savaitis ir kur buvo kalama žmonėms, kad būtų gerasis klerikalais ir šalintusi nuo pirmėvių. Be abejo neapmėjo ir be keiksmų, o kadangi dar didžiama vietinių lietuvių yra klero vergais, tai stengias išpildyti norus savo vadų.

O kaip tie misionieriai moka žmones mulkinti, tai liudija tas, kad buvo duoti jiems paklausimai į kuriuos visiškai neatsakydavo arba atsakydavo visai iškraipę mintį paties klausimais. Butų galima daug apie tai parašyti, bet naudos mažai iš to būtų.

Agitacijos žvilgsniu vakaras irgi pasisekė, nes prisirašė kelias naujų narių į SLA. Daugiau panašių vakarų, nes yra pamokinanti ir naudingi!

Vietinis.

90 kp., Bridgeville, Pa.

Nors 90 kp. nariai buvo kviečiami į metinį susirinkimą, tačiau iš 103 narių į susirinkimą atėjo vos 37 nariai, o kitiems organizacijos reikalai matyt visiškai nerupi. Taigi šiuomi laikau savo pareigą paskelbti visų narių žiniai, ypatingai tų, kurie nebuvo susirinkime, kad 90 kuopos susirinkimai bus laikomi posenovei antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio ir toje pačioje vietoje, kurioje buvo laikomi ligi šiol.

Prie to noriu pastebėti tiems kuopos nariams, kurie gyvena toliaus ir savo mokesnius prisiunčia į kuopą, kad ir sekamais metais fin. sekretorium išrinkta senasis sekretorius J. Kazlauskas, todėl siųskite mokesnius tuo patim antrašu, kuriuomi ligi šiol siuntėte. Taipgi nepamirškite, kad siunčiant pirmą mokestį 1923 metų reikia prisiųsti viršaus 25c., negu ligi šiol siuntėte, nes reikia pradžioje metų užsimokėti 20c. į Našlių ir Našliučių Fondą ir 5c. į 3-čio apskrčio iždą.

Pirmutinis 1923 metų 90 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienyje, sausio 14 d., 1923 m., 1:30 val. po pietų, Owl's salėje, Baldwin St., Bridgeville, Pa. Todel gerb. kuopos nariai pasistengkite butinai atsilankyti į šį pirmą šitų metų kuopos susirinkimą, nes bus išduota apyskaita iš praieitų metų kuopos darbuotės, bus aptariama planai šitų metų darbuotei ir kitų svarbių reikalų randasi aptarimui. Taipgi kiekvienas pasistengkite atsiųsti savo pažįstamus prirašyti prie SLA., nes gerai žinote, kad SLA. yra vienintelė Amerikos lietuvių organizacija, kuri teisingiausiai pašalpa išmoka ir draugiškiausiai patarnavimą savo nariams suteikia.

J. Kazlauskas, 90 kp. fin. rašt.

106 kp., San Francisco, Cal. Atsakymas SLA. 106 kp. nariui.

Labai nemalonu užimti brangi vietos organe, vienok prašyčiau, kad man būtų leista pasisiskinti į tulo SLA. 106 kp. nario korespondenciją, tilpuse „Tėvynės“ 49 num., kuris visai diskredituoja mano rašinėjį, tilpusį „T.“ Nr. 42.

1. Kaslink pirkimo Lietuvos paskolos bonų, žinoma apsirinkau, tikėdamas tuščiai kalbėti pačių kuopos narių. Kad kuopa nepirko bonų ir neaukojo jokiai bartyviai ar tautiška labdaringai draugijai, tai nėra ko nei stebėtis, nes kuopoje yra įvestas atskiras pašalpos skyrius, į kurį prigulintieji moka 50c. į mėnesį, o laike ligos gaus pašalpos 7 dol. į savaitę. Tas skyrius buvo įvestas tuo tikslu, kad sutraukti čionykščius lietuvius prie geresnės vienybės ir supažindinti su SLA. naudinga-

mu, o laikui bėgant prirašyti prie Susivienijimo. Vienok išėjo atbulai: ta proga naudojasi nevien žmonės, kurie norėtų pa sidarbuoti lietuvių labui, bet ir visoki avantiuristai, kurie veda partijinę propagandą, ginčius ir tie žmonės yra net išviję kelius narius iš SLA. Tas kuopos pašalpos skyrius užvardintas „Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugystė“, kuris yra globoj ir po priedanga SLA. 106 kp. čarterio.

2. Kad kuopa siuntinėjo delegatus į „Friends of Soviet Russia, May Day Federation ir United Front“ irgi yra grynas faktas. Minimieji delegatai buvo atsaukti spalį mėnesio kuopos susirinkime. Delegatai į viršmėnėtas organizacijas negalėjo but siūti iš „draugystės“, kuri geizistuoja vien SLA. 106 kp. nario omėnyje ir kurią jisai užvardina „Lietuvos Sunų ir Dukterų“. Jinai neturi čarterio — taipgi yra nelegališka.

3. SLA. 106 kp. narys toliaus aiškina, kad kuopos darbuotojai niekuomet neperžengė Susivienijimo konstitucijos. Bet argi siuntinėjimas delegatų į radikalines organizacijas ir vedimas partijinės propagandos irgi yra neperžengimas konstitucijos? SLA. 106 kp. nariai, žinoma, to nepadarė, bet nariai, kurie yra įstoję į kuopos pašalpinį skyrių, kurie sakosi, jų „sąžinė nepavelija jiems priklausyti prie SLA.“, tai tik toki gaivalai buvo įtempę kuopą į Maskvos vėžimą. Gal but, kad SLA. 106 kp. nariai bus ir šis paaiškinimas ne „gryni faktai“.

Lietuvis.

PRANESIMAS SLA. 1-mo APSKRICIO KUOPOMS.

SLA. 1-mo apskrčio suvažiavimas įvyks sausio 28 d. 1923 m., Lietuvių Mokyklos salėje, 510 W. Mahanoy St. Mahanoy City, Pa. Suvažiavimo pradžia 10 val. ryte. Delei daugelio susidėjusių svarbių reikalų apskrčio darbuotė, yra butinas reiklas, kad kuopos atsiųstų skaitlingą burį atstovų tų reikalų išsprendimui.

Kadangi prie apskrčio jau priguli Schuykill apskrities esamų 17 SLA. kuopų, tad reikia tikėtis, jog šis suvažiavimas bus skaitlingiausias atstovais, kiek kada buvo.

S. Bulota,

SLA. 1-mo apskr. sekr.

PRANESIMAS SLA. 5-to APSKRICIO KUOPOMS.

Šiuomi pranešu SLA. 5-tan apskritin priklausantioms kuopoms, kad yra šaukiamas SLA. 5-to apskrčio, New Yorko ir New Jersey Valtijų suvažiavimas, kuris įvyks 14 d. sausio, 1923 m., Lietuvių salėje, 180-182 New York Ave., Newark, N. J. Suvažiavimo posėdis lygiai 2 val. po pietų.

Gerbiamas SLA. kp., malonėkite visos išrinkti ir prisijust atstovus, nes šis suvažiavimas gal bus paskutinis, kadangi praieitas suvažiavimas nutarė apskritį likviduoti, bet nėsant visų priklausančių kuopų atstovų, tai gautinas klausimu išsprendimas tapo atidėtas šiam suvažiavimui.

Taipgi turiu pranešti, kad apskr. ižde yra ir pinigų, kuriuos suvažiavimas galės paskirti tiems reikalams, sulig didžiūmos atstovų noro. O gal atstovai matys reikalo dar palaikyti apskritį ant toliaus — tai tas bus atstovų galėje.

F. V. Zubrickas, SLA. 5-to apskr. sekr.

551 Morgan Ave., Brooklyn, N. Y.

Netikėk moterei, kuomet jinai verkia; tai yra natūraliu pobūdžiu: ji verkia, kuomet nori savo atsiekti. — Socrates.

Kviečia Prisidėti į Pabaltijos-Amerikos Draugiją

Prof. Harold H. Bender, Princetono Universiteto profesorius, prisiuntė „Tėvynės“ redakcijai laišką ir prašo, kad mes paragintumėm Amerikos lietuvius prisidėti prie Pabaltijos-Amerikos Draugijos. Tarpe kitko prof. Benderis rašo sekamai:

„Pereitą pavasarį suorganizuota ir legaliai inkorporuota Pabaltijos-Amerikos Draugija per Amerikonus draugus Lietuvos, Latvijos ir Estonijos. Ši Draugija nėra jokioj prasmėj politiska ar komercialė organizacija. Jos tikslas yra tik pasitarnauti šioms naujoms respublikoms ir paskleisti žinių apie jas ir laimėti joms draugingumą Suvienytose Valstijose. Jų valdžios ir pilietybės yra pilnai reprezentuojamos Draugijos kontroliavime.

„Ši Draugija aktyviai rėmė atsikreipimą į Suv. Valstijų valdžią pripažinti Pabaltijos respublikas; ji palaiko ofisus New Yorke, jos Ekzekutyvio Direktorius priežiūroje; ji palaiko nuolatinių susisiekimą su Amerikos spauda ir su valdininkais Vašingtone. Kaune, Rygoje ir Revalyje; ji tarnauja kaip informacijų biuras Amerikos biznieriams kurie galėtų užsiinteresuoti Pabaltijos prekyba, kaip ir, pavyzdžiui, vienas dvasiškis iš Skotijos atsikreipė informacijų, kurių jam reikėjo panaudoti prie jo viešų paskaitų Did. Britanijoje; ji išleidžia „Baltic Bulletin“, kuris išeina kas mėnuo ir suteikia žinių apie nuotikus Pabaltijos respublikose; ji rengiasi siųsti atstovą į laivų priplaukas arba ant Ellis Salos patikimui ir užturėjimui atvykusių iš tų šalių žmonių čionai; ji parengia priėmimo pietus pasiųstiesiems keleiviams ir atstovams iš ir į Pabaltikos šalis; ji dabar bando susitarti su Princetono ir kitais universitetais apsiikeitimui studentais su Kaunu, Ryga ir Dorpatu; nežilgo ji svarstys klausimą apsiikeitimo profesoriais, ir jau dabar kalba apie siuntimą delegatą į Pabaltijos šalis užvedimui draugingo susipratimo ir pagalbos; ji stengiasi rasti Amerikoje leidėjus knygoms ir straipsniams apie Pabaltijos respublikas; trumpai sakant, ji turi jėgų ir trokšta daryti viską galimą del gerovės tų naujų Pabaltijos respublikų.

„Visas tas veikimas kainuoja pinigų, bet dar daugiau negu tai, čia reikalinga susidomėjimas ir parama nuo tų tautų žmonių šioje šalyje. Daugelis žymių ir mažų laiko turinčių amerikonių daugiau, negu noriai pastaukavo savo laiku ir pinigais Pabaltijos-Amerikos Draugijai (nekuriais atvejais jie yra davę po keletą simtų dolerių), bet jie negali to daryti vieni. Jiems reikalinga turėti aktyvės pagalbos iš lietuvių, latvių ir estų Suv. Valstijose. Jeigu tokios pagalbos nebus greituoju ir duosniai suteikta, šios Draugijos veikimas turės sumazėti arba visai bus apleistas.

„Mano paties susidomėjimas yra Lietuva. Man beveik net gėda pasakyti, kad iki šiolei tik 25 Amerikos lietuvių prisidėjo prie Draugijos. O tik ant jų mes svarbiausia turime remtis, nes jie žymiai viršija skaičiumi kitas prie draugijos prigulincias tautas šioje šalyje. Aš ištiesu tikiu, jog bile lietuvių, vyras ar moteris, šiuo tarpu niekuo geresniu negalėtų pasitarnaut savo tėvynei kaip prisidėdamas prie Pabaltijos-Amerikos Draugijos. Tą padaryti tereikia prisidėjant \$5.00 su savo vardu ir adresu pas Miss Matilda Spence, Executive Director, Baltic American Society, 15 Park Row, New York City.”

Redakcijos Atsakymai.

Aleksandrui M. Jociui, Philadelphia, Pa. Tamstos rašinėlio apie „lietuviškų įstaigų nesąžiningumą“ ir svetimtaučių sąžiningumą“ „Tėvynėn“ nedėsi-me. Negalima sakyti, kad jau visos lietuvių įstaigos yra nesąžiningos, o svetimtaučių sąžiningos. Yra visokių žmonių viose tautose. Su panašiais reikalais geriausiai kreiptis prie sąžiningų ir visuomenės pasitikėjimo užsitarnavusių įstaigų, tai tuomet nereikės nei tokių straipsnių rašinėti.

K. A. Šurmaičiui, Carnegie, Pa. Tamstos polemikos straipsnio su p. J. Gatavecku „Tėvynėn“ nedėsi-me. Visų pirma neverta laikraštįje užimti vieta vien grynai ypatiškom polemikom, nei su organizacijos, nei su visuomenės reikalais nieko bendro neturinčiom. Antra, „Tėvynės“ skaitytojai nieko nežino apie Tamstos ypatos įžeidimas, nes joks Tamstos įžeidimas „Tėvynėje“ netilpo, todėl ir nėra reikalo „Tėvynės“ skaitytojams jokio paaiškinimo talpinti. Kreipkitės su savo paaiškinimu į tą patį laikraštį, kuriame Tamstos ypatos įžeidimas tilpo. Bet kadangi abudu esate SLA. 123 kuopos nariais, tai pasidukite į trečiųjų teismą ir be laikraščių pagalbos sa vo ypatiškus ginčus užbaigsite. Visuomenei skaitančiai laikraščius visiškai nesvarbu ir neįjodu pavienių žmonių ginčai.

Kuopu Susirinkimai

Rockford, Ill. SLA. 77 kp. metinis susirinkimas įvyks 7 diena sausio, 1923 metų, 2 val. po pietų, P. Kutros svetainėj, ant So. Main St. Malonėkite visi nariai skaitlingai atsilankyti, nes šiam susirinkime turime daug svarbių reikalų apsparstymui. Neužmirškite užsimokėti užvilktas mokestis. Atsiveskite ir naujų narių pirašymui prie SLA. 77 kuopos.

P. G. Aleksynas — sekr. New Britain, Conn. SLA. 34 kuopos susirinkimas įvyks 7 d. sausio, 1923 metų, 2 val. po pietų, 354 Park St., Lietuvių svetainėj. Malonėkite visi nariai skaitlingai atsilankyti, nes šiam susirinkime turime daug svarbių reikalų apsparstymui. Neužmirškite užsimokėti užvilktas mokestis. Atsiveskite ir naujų narių pirašymui prie SLA. 34 kuopos.

V. Vinikaitis — sekr. So. Boston, Mass. SLA. 43 kuopos susirinkimas įvyks 11 diena sausio, 1923 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių salėj. Malonėkite visi nariai skaitlingai susirinkti, nes turime daug svarbių reikalų apsparstymui. Taipgi šiame susirinkime užims vietas nauja valdyba. Atsiveskite ir naujų narių pirašymui prie SLA. 43 kuopos.

M. Mockapetris. Plainsville, Pa. SLA. 72 kp. susirinkimas įvyks 14 d. sausio, 1923 m., Juozo Audzaviciaus svetainėj, 14 Carlk St., Hilldale, Pa. Malonėkite visi nariai skaitlingai susirinkti, nes turime daug svarbių reikalų apsparstymui. Neužmirškite užsimokėti užvilktas mokestis. Taipgi šiame susirinkime bus renkama kuopos nauja valdyba 1923 m., nes tai yra metinis susirinkimas. Už neatsilankymą į šį susirinkimą, praeitas susirinkimas nutarė nabausti ant 50c. Atsiveskite ir naujų narių pirašymui prie SLA. 72 kuopos.

Antanas Milius — sekr. Springfield, Ill. SLA. 275 kp. susirinkimas įvyks S. Jucienės svetainėj, Ridgely, antrą nedėdienį sausio, 1923 m. Malonėkite visi nariai susirinkti, nes tai yra metinis susirinkimas ir jame bus renkama nauja kuopos

valdyba 1923 metams. Nepamirškite užsimokėti ir užvilktas mokestis. Turime daug ir kitų svarbių reikalų apsparstymui. Atsiveskite ir naujų narių pirašymui prie SLA. 275 kuopos.

K. Juozapavičius — sekr. St. Louis, Mo. SLA. 214 kp. metinis susirinkimas įvyks subatos vakare 7 valandą, 6 diena sausio, 1923 m., Knygyno svetainėj, ant 14-tos ir Cass Avenue. Visi kviečiami skaitlingai atsilankyti ir užsimokėti mokestis. Taipgi šiame susirinkime bus rinkimas naujos kuopos valdybos 1923 metams. Atsiveskite ir naujų narių pirašymui prie SLA. 214 kuopos.

J. V. Klastaitis. Mahanoy City, Pa. SLA. 211 kuopos metinis susirinkimas įvyks 7 d. sausio, 1923 metų, 1 valandą po pietų, Lietuvių mokykloj. Kviečiami visi nariai skaitlingai atsilankyti, nes šiam susirinkime bus renkama nauja kuopos valdyba 1923 metams. Taipgi neužmirškite užsimokėti užvilktas mokestis. Atsiveskite ir naujų narių pirašymui prie SLA. 211 kuopos.

Zig. Karkauskas — sekr.

CUNARD

Lietuvos Valdžios Privilegija. 2310 LIETUVIŲ gali atvažiuoti į Ameriką pradedant ateinančią liepos mėnesį. Cunard patarnavimas yra geriausias tavo giminei atvažiuoti į Ameriką. Žmonės turėdami Cunard bilietus gali ant svk išvažiuoti, nes Cunard laivas plaukia iš Europos beveik kasdiena. Išvažiuojančius iš Lietuvos per Cunard Liniją lydį kompanijos Lietuvis atstovas, kuris palengvina visus išvyto vargus. Už patarnavimą nėra ekstra kaštu. Del tolesnių informacijų kreipkitės prie laivų kompanijos agento savo mieste, arba prie arčiausio.

NEW YORK HAMBURG

UNITED AMERICAN LINES
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE

Trumpiausias susisiekimas su visoms dalimis LIETUVOS

Savaitiniai išlankimai nuo Pier 86, North River, 46-th St., New York, 12 val. diena.

Kajutos su 2, 4 ir 6 lovom ant visu laivu. Dideli valgyvos kambariai, saloniai ir pasivaikščiavimo dėniai skiriamai 3 klia sai. Ant laivų „Mount Clay“, „Hansa“, „Bayern“, „Mount Carroll“ ir „Thuringia“ yra speciališku kajutu.

Nauji trijų sribu laivai „Resolute“, „Reliance“ ir „Albert Ballin“ patarnauja 1-mos, 2-ros ir 3-čios kl. pasażieriams. United American Lines, 30 Broadway, New York arba autorizuotu agentu.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.

TIESI Į LIETUVĄ PER HAMBURGĄ PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

Lietuviai važiuoja į Piliavą aplenkia Lenku juostu karidora. Visa trečia klasa padalinta į kambarius ant 2-ju, 4-rių, 6-šių ir 8-nių lovų.

Lituanian saus. 17 Estonia vasar. 7

14 New York, Bostono, ar Philadelphia jos į Hamburgą \$103.50—Piliava \$106.50

—Klaipėda ir Libava \$107.

Iš Bostono per Fall River Line: iš Philadelphia jos gėlkeliu į New York.

Delai laivokorčių kreipkitės prie savo agento

F. ŽIVATAS

Parduodu laivakortes geriau šių garlaivų kompanijų į visas dalis svieto: Perku ir parduodu namus, farmas (Real Estate), Inšurinu (apsaugoju) namus nuo ugnies, automobilius nuo ugnies ir atsakomybės nelaimėi atsitikus.

Ofiso Adresas:
1836 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

Nuvyk skausmą šalin! Raškas pety, mėlungiskas traukymas muskuly, išnarytas snarys—visuomet yra draugis didelio Skausmo. Tačiau patrynus truputi

PAIN-EXPELLERIU

ant skaudamos vietos skausmas bus greitai pašalintas. Pain-Expelleris ir skausmas yra mirini priešai. Nusipirkite jo bonkų šindien. Šindien yra savo apšiekorių—kaina tik 35 ir 70c. Peršitinkite, kad būtų ant pakelio musy lakro vaizabonkūs. Neimkit pamigędžilių.

F. A. RICHTER & CO.
104-114 South 4th St.,
Brooklyn, N. Y.

Vietoj ginčų — daugiau pozityvio darbo.

TIKRENYBE

Mes nekalbam į jausmus, mes kalbam į šaltą protą.

Štai delko turi netik pats mokytis ir šviestis, bet ir kitus butinai raginti prie mokslo, prie apšvietos.

Nieks negal užginčyti — mokslo žvilgsniu: „Kad šis pasaulinis karas — buvo karas Fy-sikos ir Chemijos.

Kitas karas — bus karas Bakterijų ir ligų. Maišais priauginę žalingų sveikatai bakterijų, orlaiviais išnešios ir išbarstis ant priešo stovyklos; vėjai-gi išskyrstis. Užkrėsti taps miestai, miesteliai ir kaimai visokieropos rūšies ligomis — kils epidemijos (pamyk praeitą epidemiją Flu.).

Toji tauta, toji šalis, toji valstybė išlisk gyva ir veikli, kurios piliečiai bus išmokyti, kaip apsaugoti nuo ligų — nuo epidemijų.

Tai štai delko mes norime, kad ne tik pats taptum uoliu skaitytoju ir rėmėju „Gydytojo“, vienatinio žmogaus sveikatos žurnalo, bet ir kitus ragintum, kad skaitytų „Gydytoją“.

„Gydytojas“ eina ne pelno delai — o tikslu pamokinimo visuomenės sveikal gyventi.

Prenumerata tik \$1.00 metams; Lietuvoje tik \$1.50 metams.

Tad užsirašyk sau; už rašk savo giminėm Lietuvoje, nes jie tokio laikraščio neturi, tai gražiausia kalėdinė dovana.

GYDYTOJO ADM.
3310 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

PINIGAI

Persiuočiame pinigus į Lietuvą ir visą švietę, saugiai ir greitai

LAIVAKORTES

Parduodame laivakortes ant visų umjų kadorame pasportus. Patinkame keletus ant visų New Yorko stočių. Prieiname viską kas kelionėje yra reikalinga visuos reikaluose kreipkitės pas:

AMBRAZIEJUS & DANIELIUS
168 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 5975. (SLA nariai)

Svedijos Amerikos Linija

Į LIETUVĄ

Greitas pasażierinis kelias nuo NEW YORKO iki LIEPOJAUS per Gothenburgą, Svediją. Pasażieriai bus transferuoti ant jurių tiesiai į Liepoją.

S. S. DROTTNINGHOLM
Saus. 13, Vasar. 10, Kovo 10

S. S. STOCKHOLM
Kovo 31, Gegužės 5

Trečios klisos kainos:
HAMBURGA \$103.50
DANZIGĄ ir PILIAVĄ \$106.50
LIEPOJŲ ir MEMEL \$107.00

Su damokėjimu \$5.00 karės taksu. Trečios klisos pasażieriai turi kambarius tikai su 2-4 lovukėm. Nereikia Svedijos pasporto vizos. Kreipkitės prie vietinių agentų ar Swedish American Line, 21-24 State Street, New York City.

Net ir kudikiai pastebi!

Ir yra taip legva visiškai iš galvos pašalinti pleiskaną. Tik kelis kartus panaudojus

Ruffles

ta pleiskanų mirtinąjį priešą—ir jnsų galvos oda bus taip tyra, kaip kudikio ir Ruffles pagelbės jums visuomet ja tokia užlaikyti. Svari galvos oda užlaiko plaukus puikiais—pleiskanos tuojuo sunaikina juos.

Nusipirkite bonkų Ruffles savo apšiekoje šiandien už 65c., arba prisitąpskite 75c. pašto ženkleliais tiesiai į laboratoriją.

F. A. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.,
Brooklyn, N. Y.

Užkietėjimas, diegimas, mėlungis ir kiti vidurių suirimai uiekuomet nekankina šitos laimingos šeimynos.

BAMBINO

Vaisbaudėklis Reg. S. V. Pat. Biore

greitai suteikia pagalbą ir tuojuo kudikių ir motaų praliuksmina ir užganėdina. Bambino galima gauti visose apšiekose už 50c. arba už 40c. pasiunčiam per Parcel Post tiesiai iš laboratorijos.

Jie prašo daugiau!

F. A. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.,
Brooklyn, N. Y.

Jis Turi Sveikatą, Tvirtumą ir Gyvumą ačiu Nuga-Tone

National Laboratory, Chicago.

„Suomi prancūz Tamstos, kad išbaigė Nuga-Tone, kuri man buvete prisimta, aš jaučiasi puikiai. Aš paliku diktas, mano svarumas padidėjo 25 svarais ir aš jaučiuosi toks tvirtas, kad aš galėčiau pakelti viską. Aš siunčiu jums savo fotografiją, kad jus galėtumėte pamatyti ir įsitikinti patys. Turiu Jums d. del ačiu, nes Nuga-Tone suteikė man naują gyvastį ir aš patariu jį visiems savo draugams“.

—Andreas Lyvas, New York, N. Y.

Panas Lyvas tikrai yra puikus vyrų kūrykumo pavyzdys! Pasidūrėkite į jo standžius raumenis ir tvirtą grietį jo veido pavidalą! Tai šia Nuga-Tone padaro tikstamams silpnų, nervuotų, sunkusių vyrų ir moterų. Letuviškai dabar visur vartojta šia garsu nervus, kraują ir sveikatą duodanti vaistu. Nuga-Tone's stebuklingu sekmingumu. Šis lenvav išaškinama, nes Nuga-Tone yra puikus maistas kraujui, kaulams ir nervams. Jis yra gausus Fosforo Nervams ir Geležia Kraujui. Jis daro tvirtus, patvarius nervus; gausų taudos kraują ir pulsičius vyrus bei moteris.

Nuga-Tone paskatina, maistina ir stiprina visus gyvybinius organus. Jis įveda gyvybę į kepenis, sustiprina vidurius taip, kad šie išlisk tiksliai. Jis atstovina inkstus, išvaro lukan nuodigas išmatas. Gazu, išpūtimu, negardaus kvapo ar apšiotu lietuviu negali būti duosiau! Skausmai ir diegliai yra diegliai Nuga-Tone suteikia stebuklingu norą valzyti, gėrg virškinimą, ištvėrimus nervus ir sveiką galvingą miegus. Nuga-Tone sugausina kraują, pagerina kraujo tekėjimą, įveda sveiktos žėresį į veidus ir šibesį į akis! Jis padaro tvirtus standžius vyrus, sveikesnes ir graivesnes moteris. Nuga-Tone nėra jokių opiumo vaistų — jokių paproti aukštiejių gyduolių. Jis yra sudėtas parankintu pakelini. Jis yra cukrumi apvilkintas, turi gardų skonį ir lengvas imti. Pabandyk. Patarsį imti jį visiems savo draugams, taip kaip p. Lyvas ir šimtai kitų graikų, kad jie...

MUSU ABSOLIUTA GARANTIJA: Nuga-Tone'o kaina yra Vienas (\$1.00) Doleris bonkelei. Kiekvienoj bonkelėj yra Devynois dešimtis (90) Plokštelių, arba vienam pilnam mėnesiui gydysis. Galima nusipirkti iešios bonkelės, arba isleieris mėnesiams gydytis už Penkis (\$5.00) dolerius. Vartok Nuga-Tone dvidešimtį (20) dienų; jei nebūsi patenkintas pasekmėmis, sugrąžink likusią pakelę dalį drauge su dėžute mums, o mes tuojuo sugrąžinsim pinigus. Čia Tamsta nepirkite nei cento. Mes rizikuojam. Nuga-Tone yra pardavinėjamas visų gerų apšiekiniųkų tomis pačiomis išlygomis ir ta pačia garantija.

Prisiųsk Mums Šią Kuponą Šiandien.

National Laboratory, L 606, 1018 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Gerbiameji!—Indedu čia už kurios malonėkit prisų man..... bonkelės Nuga-Tone'o.

Vardas ir pavardė.....

Galvė ir numeris, arba R. F. D.....

Miestas..... Valstyja.....

RAŠYKITĖS PRIE S. L. A.

„TĖVYNĖS“ SPAUSTUVĖ

Siuos

SPAUDOS DARBUS ATLIEKA

Konstitucijas
Cirkuliorus
Kopertus
Plakatus
Vizitines korteles
Knygas
Tikietus
Laiškus
Kvitas
Ofisas
ir t. t.

S. L. A. kuopos, Draugijos bei „pavieniai, kada jums yra reikalinga kas nors spausdinti, kreipkitės pas mus šiuo antrašu:

Lithuanian Alliance of America
307 W. 30-th street
NEW YORK, N. Y.

ŽMONIŲ SVEIKATA

VĒŽYS ARBA PIKTASAI NAVIKAS.
Rašo Dr. S. BIEŽIS.

Ižanga.

Vargiai rastum žmogų, kuris nebutų girdėjęs apie vėžio ligą arba paprastai vadinamą — vėžį. Šios ligos vardas net su pasibaisėjimu minimas ir tai ne be reikalo. Kad ir šitas vardas kiekvienam pažįstamas, kad ir netoli visi gerai žino kuomi ši liga dažniausia baigiasi, tačiau šitūomi pasigandinti nėra nė mažiausio išrokavimo, nes tokis žinojimas arba, teisingiau pasakius, nežinojimas jokios naudos niekam nesuteikia.

Vėžys arba piktasai navikas savo plitimu neatilieka nuo civilizacijos progreso. Juo žmonija toliau žengia civilizacijos keliu, tuo vėžio atsitikimų daugiau randama. Kitais žodžiais sakant, kur žmonių grupė ar tauta labiau civilizuoata, ten daugiau vėžio liga serga. Pas Eskimosus ar kitus primityvius žmones piktasai navikas veikia visai nežinomas, kuomet Jungtinėse Valstijose jis kuone pirmą vietą užima iš atžvilgio skaičiais mirčių. Vienok iš šito fakto dar nereikia daryti skubotos išvados, kad civilizacija pagamina vėžį, nors, tiesą pasakius, čia šiek tiek ir teisybės randasi. Kad teisingai supratus šis klausimas reikalinga nuodugniau išnagrinėjimo, ką žemiaus atitinkamai padarysiu.

Vėžiu gali sirgti ir serga bile asmuo. Vėžys nesiskiria nė tautos, nė luomo, nė lyties, nė žmogaus turtingumo, ir net mažai tepaiso amžiaus. Taigi niekas nėra liuosas nuo jo ir net negalima permatyti katras sirgs juomi, o katras ne, nors prarečiaus seka tulos gentkartės taip vadinamų prie vėžio palinkusių šeimynų, bet ir čia randama nemažai išimčių. Piktuoju naviku daugiausia serga jau pabuvoję žmonės, virš keturių dešimtų metų amžiaus, tačiau

visai ne naujiena užėti vos keletos metų vaiką sergantį vėžiu.

Piktojo naviko ligą žinoma net keliolika. Kiekviena jų turi savotiškas ypatybes, kurios aiškiai atskiria vieną nuo kitos. Didžiausio skirtumo randame iš atžvilgio histologinės sudėties ir besiplatinimo arba augimo piktojo ir anatininės vietos. Pastaruoju du skirtumu yra didžiausios praktinės vertės, nes tankiai nuo to priklauso pagydomo galimybė. Šiame rašinyje neisiu į gilius smulkmenas plačiai išdėstyti visas vėžio ligos rūšis, kadangi galų gale jos nėra taip labai svarbios žvilgiu praktinio apsipazinimo. Vėžys yra vėžiu nežiurint kur jis nesirastų ir kokios rūšies nebutų. Tat vieną pavadinimą — vėžys arba piktasai navikas (šie žodžiai reiškia vieną dalyką, vienos ligos pavadinimą ir bus vartojami pramainais) vartosiu visoms rūšims, nebent tik išimtiniais atsitikimais rūšis išvardinsiu.

Skaitytojui svarbiausias reikalas žinoti kaip išvengti, apsaugoti vėžio, o nelaimėi atsitikus, juomi susirgus, kaip pilnai pasigydyti. Šitą žinant vėžys nustoja būti pavojinga liga, nes daugumoje atsitikimų jau juomi nesirgtume, o kad ir susirgus būtų bėpiga pasigydyti. Ale ant nelaimės nėsame dar taip toli nužengę žinome šios ligos, kad galėtume duoti taisykles, kuriomis besivaduoant išvengtume visų susirgimų piktoju naviku. Tiesą pasakius, iš dalies tai galime padaryti. Tokiu budu belieka antras kelias pasirinkti, t. y. kaip pasigydyti susirgus vėžiu, jei tas bent kuomet pajėgiama padaryti. Pagydomo sekmingumas labai daug priklauso nuo paties ligonio žinojimo apie šią ligą. Juo jis daugiau susipažinęs su šiuo dalyku, tuo daugiau progos turi išsigydyti. Užtat kiekvienam asmeniui būtina reikia laikyti sau už pareigą įgyti pamatinio žinojimo vėžio ligos.

(Daugiau bus)

KUDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS
DEL APRUPINIMO MOTINŲ IR JŲ KUDIKIŲ SVEIKATOS.

MOTINYSTĖS ATSAKOMYBĖ.

Tukstančiai kudukiai kasmet miršta nuo apleidimo. Jie šiandien galėtų būti gyvi — sveiki ir linksmi — jei jais būtų buvę tinkamai rūpinasi. Kas kaltas? Suprantama, kad ne kudukis. Taigi atsakomybė priklauso tiems, kurių pareiga yra žiūrėti, kad viskas kas galima būtų buvę padaryta — pirma lygiai kaip ir paskui gimimo — kad apsaugojus kudukio sveikatą ir gvybę.

Paprastai motina yra kaltinama už netinkamą kudukio priežiūrą. Kai-kada ji užsielpo šitos kritikos, bet daugelį sykių ir ne. Tėvas daugely atvėjų yra lygiai kaltas, o kai-kada jie tik vienas ir tėra kaltas už kudukio apleidimą, arba ir mirtį. Bet nepaisykite kas kaltas — vistiek kudukis turi nukentėti. Ar tą gali skaityti teisingu apsiėjimu su kudukiu? Žinoma, kad ne.

Todel dėl žmonijos labo bukite žmoniški ir duokite savo kudukiu teisingą progą gyventi, būti sveiku ir linksmu, kad galėtų vėliau netik pats savimi pasirūpinti, bet aprūpinti gali but ir tėvą ir motiną. Atminkite, kad jūsų kudukis nieko negalėjo sakyti nei už, nei prieš atėjimą į šį pasaulį — jus jį čionai įvedėte — taigi duokite jam dabar progos.

APRUPINIMAS MOTINOS.

Gvybė, sveikata ir sveikas kudukio išsiyvystimas priklauso daugumoje nuo sveikatos ir apsaugojimo motinos. Motina gali pažeisti kudukį, kurį ji nešioja lygiai pirm devynių mėnesių prieš gimdymą kaip ir devynius mėnesius po. Kudukio iš-

gyvenimo proga priklauso nuo šeimynos uždabių, tėvų sveikatos ir teisingo gyvenimo, apsaugojimo neščios motinos nuo persidirbimo, nedavalygo ir rupestių; nuo motinos gero prižiūrėjimo laike neštumo ir gimdymo, pasilsėjimo, palaikymo penėjimo iš krutų, ir rupestingos motiniškos priežiūros namuose.

Daugiau pusės tų kudukių, kurie miršta pirmame mete savo amžiaus, miršta iš priežasties sąlygų, kurios esti pas motinas. 1916 metais surašyme Suvienytų Valstijų gyventojų, buvo daugiau kaip 75,000 mirčių kudukių jaunesnių nei vienas mėnuo (jie sudarė 45.9 nuošimtį visų kudukių mirčių). Didžiuma šitų kudukių buvo tokie, kurie gimė silpni delei ligų ar sužeidimų. Ne kurie iš jų mirė delto, kad motinos nežinojo kaip apsaugoti savo krutų pieną arba nesuprato svarbos penėjimo krutimis. Šitie kudukiai buvo bereikalinga auka ignorancijos ir blogų gyvenimo sąlygų. Motinos apsaugojimas nebegalimas išvengti. Aikvojimas gyvasčių prie gimdymo turi būti sustabdytas, nes kiekvienas naujagimis yra netik busiantis pilietis, bet tos pačios sąlygos kurios numarina pusę mirštančių kudukių kasmet, gadina sveikatą ir gvybę tų, kurie išlieka gyvi. Ir reikia kreipti domę ne į tuos, kurie jau mirė, bet į tuos, kurie gyvena.

Tukstančiai ir tukstančiai kudukių reikalauja ypatingos globos tarp keturių ir šešiolikos metų. Jiems ypač reikalinga valgių, kurie maistingi. Jie reikalauja maisto, kuris padarys juos stipriais ir vikriais, kad atsispyrius prieš ligas. Tėvams tokių kudukių yra stiprai rekomenduojamas Borden's Eagle Brand Pienas. Budamas puikiausiu pienu sumaišytu moksliškai su geriausiu cukrumi, jis pagelbsti nedapenėtiems kudukiams greitai atsigausti ir augti svaryn, kas reikalinga sveikatai ir stiprybei. Visiems tėvams yra tikras sutaupymas prižiūrėti, kad jų vaikai būtų tinkamai subudavoti, kad galėtų nebijoti ligų, nes yra daug pigiau išlaikyti vaiką sveiku negu jį paskui gydyti. Šitokiems vaikams yra rekomenduojama duoti du šaukštus Eagle Pieno atmiežto trimis ketvirtadaliais puodelio šalto vandens. Gali jiems tą duoti arba bytais arba po pietų tarp valgių sugerti. Senesni vaikai labiau myli jį su ginger ale, vaisių išsunkomis, arba suplaktu kiaušiniu del skonio.

JOHN S. LOPATTO
Attorney and Counselor-at-Law
S.L.A. Advokatas-Patarėjas,
308-9-10 Coal Exchange Bldg.
WILKES BARRE, PA.
Telephone 4256 Market

GEORGE MATULEWICH
ATTORNEY-AT-LAW
National State Bank Building,
810 BROAD STREET,
Newark, N. J. Room 810

SANDARA

GERIAUSIAS DARBO ŽMONIŲ SAVAITINIS LAIKRAŠTIS. LEIDŽIA A.L.T.S.

„Sandara“ talpina daugiausiai gyviusius ir svarbius politinius straipsnius, gindama laisvos demokratijos ideala. „Sandaroje“ telpa daugiausiai visokių apysakų, eilių, juokų ir svarbiausių žinių iš viso pasaulio. „Sandara“ bendrabarbiauja įžymiausi Amerikos ir Lietuvos lietuviai literatai rašėjai. „Sandara“ išleidžia didelį Kalendorių 1923 metams, kuriame telpa gyvas šaltinis visokių žinių bei informacijų. Kaina 25c. „Sandara“ kainuoja: Amerikoje \$2.50 metams, \$1.25 pusei metų. Lietuvoje: \$3.00 metams, \$1.50 pusei metų. Vieną numerį pažiūrėjimui siunčiame dovanai.

S A N D A R A,

327 E Street, Boston 27, Mass.

SIUSKITE LIETUVON KNYGU

Lietuvos žmonės ir Lietuvos jaunimas nusiskundžia, kad neturi knygų. Mes jų turime daugiau, negu suvartojam, tad siųskite jas LIETUVON!

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE pataria savo nariams, kad jie siųstų nors po vieną mūsų knygų savo draugams ir giminėms Lietuvoje. Pasiųsti galima paštu. Patartina siųsti šiuo laiku sekančias knygas:

AIŠOPO PASAKAS, — didelė knyga, su daugybe paveikslų, 364 puslapiai, kaina \$1.25

AMERIKA, — ypatingai reikalinga tiems, kas nori iš Lietuvos Amerikon atkelti, 288 pusl., kaina \$1.00

ŽMOGAUS PAREIGOS, — svarbi knyga auklėjimui tėvynės meilės ir tikrojo patriotizmo, 245 pusl., kaina \$1.00

Kas ims visas tris knygas, **GAUS VISAS TRIS UŽ \$3.00.** Užsakymus su pinigais siųskite Centru šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AM.,
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

T Ė M Y K I T E !

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotas Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsaksysite, tuo greičiau apsipazinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina \$1.50

Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

„TEVYNĖS“ ADM.,

307 W. 30-th ST., NEW YORK, N. Y.

AIŠOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokiniams seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik \$1.25

„TEVYNĖS“ ADMINISTRACIJA

307 W. 30-th St., New York, N. Y.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 1.00
Aprauda ir Pašalpa — pusl. 32 10c.
Daktaras iš Prievaratos (Komedija) 20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
Kas iš Kur Pareina? 20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai .. 20c.
Kelionė į Sidlavą — pusl. 48 15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24 15c.
Kražių Skerdynės ir Jos Pasekmės 15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos

Karės Metu pusl. 102 35c

Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 .. 40c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 20c.
Nuo Degtinės — pusl. 19 10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69 20c.
Perspėjimas apie šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
Ruožai iš S.L.A. Istorijos — pusl. 35 10c.
S.L.A. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo apdarais 2.00
Susiprato — 64 pusl. 20c.
Viršminėtas knygeles S.L.A. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Graži Mageliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
Pavoktas Kudukis — Tragedija trijuose aktuose 40c.
Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija 35c.
Aisopo Pasakos — pusl. 364 \$1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
Paskaitos iš Bijologijos ir Bakterijologijos —pusl. 172 50c.
Svetimaj Padangėj Pasaulio Verpetuose
Eilės, Dainos ir Prietikiai — pusl. 200.
Parašė A. J. Jokubaitis 2.00
Žmogaus Pareigos — pusl. 245 1.00

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

Gimnastikų Klubo Baliaus.

Gruodžio 31 dieną, 1922 metų, New Plaza Hall, Brooklyn, N. Y. buvo surengtas Gimnastikų Klubo baliaus. Publikos susirinko apie 600 ypatų, kuri leido linksmai laiką laukdama ateinančių naujų 1923 metų. Buvo gana linksmas ir malonus pasilinksminimo vakaras. Reikia pastebėti ir tas, kad tarpe atsilankiusių buvo ir tokių, kurie atėjo į balių prisigėrę „baltojo vandens“ ir pradėjo kelti triukšmą ir gąsdinti besilinksminančių jaunimą šaudydami iš revolverių ir kt., tačiau pasidėkvoję p. Jokubaičiui ir kitiems baliaus rengimo komiteto nariams, triukšmadariai buvo nuraminti ir baliaus baigėsi gana ramiai.

Galima spręsti, kad iš šio baliaus klubičiai turės gražaus pelno.

Telefonas.

Naujų Metų Ivykiai.

Nors buvo garsinta, kad New Yorko valdžia dės didžiausių pastangų sustabdyti mui Naujų Metų vakaro „linksmybių“, tačiau girtų žmonių buvo pilnos gatvės. Tiesa, „sausieji“ agentai padarė apie tūkstantį kratų nužūrėtose vietose kur svai galai pardavinėjama ir nors suarėtuota 125 ypatos, tačiau girtuokliavimo nesustabdyta.

Kadangi apsvaigusiu linksmybės yra pavojingas, todėl Brooklyn'e beaudydami pasveikinimui Naujų Metų užnuošė 8 metų mergaitę ir 60 metų senelį. Taipgi išliko 15 automobilų išponejimas ir nesiskaitymas su savo piliečiais.

Sausio 1 d. lankėsi „Tėvynės“ redakcijoje Shenandoah'io lietuvių darbuotojas ir SLA. 23 kp. pirmininkas, gerb. A. Staniškis, kuris Naujų Metų švenčių metu atvyko New Yorkan biznio reikalais ir prie progos užėjo SLA. Centran pasisvečiuoti. Gerb. Staniškis pranešė, kad SLA. Ankštinis Konkursas ir šenadororietiškos išjudino prie darbo ir jis išreiškė vilties, kad 23 kuop. darbštus organizatorius, pil. Vasiliauskas, lengvai gali dvasivaryti ligi šimtinių naujų narių.

„Meilės Dievuko“ Nuopelnai.

Didžiamjam New Yorke pereitais metais išduota apsidėmimo leidimų sekama, paskirsčius miestą dalimis: Manhattan — 39,300; Brooklyn — 20,780; Richmond — 543; Queens — 4,282. Bronx miesto dalies skaitlinių tuo tarpu negalima sugaudyti. Taigi viso pelno New Yorko „meilės dievuko“ pereitais metais bus apie 89,000 porų suvienijimas.

Svečiai „Tėvynės“ Redakcijoje.

Bostono lietuvių darbuotojas p. J. Lekys atvykęs su šeimyna į Brooklyną atkankyti Kalėdų švenčių metų savo žmonos giminių, gruodžio 27 d. atlankė ir savo organizacijos įstaiga — S. L. A. Centrą ir prie progos užėjo „Tėvynės“ redakcijon. Gerb. Lekys yra SLA. 43 kp. sekretorium ir Auksinio Konkursio organizatorium, todėl be jokių dvejojimų pareiškė, kad jau dabar Centras gali jam išmokėti šimtine auksu, nes šimtuka

naujų narių iš Bostono prisijusias. Tokius svečius „Tėvynės“ redakeija labai myli.

Gruodžio 28 d. lankėsi „Tėvynės“ redakeijoje Viktoras Vaišnora ir Leonas Pauša, kurie gruodžio 23 d. sugrįžo iš Lietuvos. Pil. Vaišnora išgyveno Lietuvoje apie 18 mėnesių ir buvo pasiryžęs savo tėvynėje apsigyventi, bet kadangi jo gimtinė Guronų kaimas yra neutralinėje zonoje, tad negalėdamas perkėsti lenkų persekiojimų turėjo išbėgti iš savo gimtinės. Ypač jį buvo persekiojama ir net gaudomas, kad jį nužudytų užtai, kad jį laikė Lietuvos puse ir paskutiniame lenkų užpuolime ant jų kaimo vos spėjęs jį pasislėpti, o jo draugą lenkai sugavę ant vietos nužudė. Butų ištikęs ir jį toks pat likimas, jei nebut spėjęs pabėgti. Neradę jo, lenkai įsiuto ir baisia smūše jo seserį, reikalaudami, kad ji pasakytų kur yra jos brolis. Net baisu darosi beklaustant tų visų žiaurumų ir kankynių, kurios tenka pergyventi neutralės zonos gyventojams nuo įduku šių Lenkijos žmogžudžių.

Pil. Pauša gyveno Joniškyje, tačiau ir tenai visko esama. Nors gyvenimas tenai esančius ramus nuo priešų užpuldinėjimų, vienok esąs šmaugelio į Latvius centras, todėl visko ir tenai pasitaiko. Abelnai, amerikiečiai nekoksius įspūdžius gauti sugrįžę Lietuvon. Ypač įdomiai kiekvieną amerikietį neapskaikina erzina Lietuvos valdininkų išponejimas ir nesiskaitymas su savo piliečiais.

Sausio 1 d. lankėsi „Tėvynės“ redakeijoje Shenandoah'io lietuvių darbuotojas ir SLA. 23 kp. pirmininkas, gerb. A. Staniškis, kuris Naujų Metų švenčių metu atvyko New Yorkan biznio reikalais ir prie progos užėjo SLA. Centran pasisvečiuoti. Gerb. Staniškis pranešė, kad SLA. Ankštinis Konkursas ir šenadororietiškos išjudino prie darbo ir jis išreiškė vilties, kad 23 kuop. darbštus organizatorius, pil. Vasiliauskas, lengvai gali dvasivaryti ligi šimtinių naujų narių.

NEWARK, N. J.

Gruodžio 26 d., 1922 m., apsidėvė vietinis advokatas, J. Matulevičius su p. S. Ambrazevičiūtė-Woysnar. Šlubas atsilbuvo 5 val. po pietų šv. Traicės bažnyčioje ir jaunavedžius surišo mazgu moterystės kun. Kelmelis.

Adv. J. Matulevičius yra plačiai žinomas tarpe vietos gyventojų ir jau daugelis metų kaip užsiima teisių praktika. Ambrazevičiūtė-Woysnar buvo mokytoja ir yra duktė žybaus darbuotojo ir seno SLA. nario, p. V. Ambrazevičiaus.

Po iškilmingų vestuvių puotos, jaunavedžiai išvažiavo ant poros savaitių laiko „medaus mėnesį“ praleisti.

Linkime pp. Matulevičiams ilgo ir laimingo gyvenimo!

Dalyvis.

Bell Phone Oregon 3995 M
Dr. IGNOTAS STANKUS
1210 S. BROAD ST.,
PHILADELPHIA, PA.
LIETUVIS DAKTARAS IR
CHIRURGAS.
Valandos: Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

AR JUSŲ KUDIKIS MIEGA GERAI

Tyklus ir ramus miegojimas reiškia, jogei jūsų kūdikis yra sveikas ir gerai maitinamas.

Jeigu jis yra nepasilsėjęs ir nuolatos verkia, tai galimas daiktas, kad valgis, kurį jūs duodate kūdikiui yra jam netinkantis. Jeigu jūs negalite savo kūdikio žindyti, bandykite duoti

Borden's EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)
Tuom pasiloma cūsta, sveika, lengvai padaroma maista, kuris yra pastatęs tikstančius kūdikių į tvirtą ir gerą subrendimą.

Iškirpkite ir pasiūskite šią apgarsinimą Borden Company, New York ir gausite pilnus patarimus ir nurodymus, kaip jį vartoti lietuvių kalboje visai veltai, taipgi ir puikią kūdikių knygą.

Paiėskojimai

Paiėskau savo brolio Vinco Skučo. Paeina iš Mariampolės apskr., Antanavo valsčiaus. Pirmiau gyveno apie New Yorką, bet dabar nežinau kur jis randasi. Meldžiu atsisaukti šiuo adresu: Po tėvais Ona Skučiūt. Dabar po vyru

JONAS KALATAVIČIUS,
232 Slocum St., Kingston, Pa.

Lietuvis Advokatas

Stoji į visus teismus Detroito ir visoje apielinkėj.

JOS. P. UVICK,
618-620 Ford Bldg.,
kampas Griswold & Congress Gat.,
DETROIT, MICH.

Lietuviai rašykite prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

PEARL QUEEN KONCERTINOS

Yra geriausias; patariamoms ir naudojamos geriausių koncertinių Grojklų ir Mokytojų.

Mes taipgi turime geriausių pasirinkimą ir kitų muzikalių instrumentų.

Klausk mūsų katalogo, o gausi jį dykai.

Georgi & Vitak Music Co.,
4639 S. Ashland Ave.,
CHICAGO, ILL.

Severos Gyduoles uzliakimas

Užkimimas

ir kosulys turi būti sustabdyti umai, kad prašalinti svarbus susikrovimus ligų. Imti

Severa's Cough Balsam

dėl atliuosavimo skreplių. Užlai kykite po ranka ypatingai žiemą.

Kaina 25c ir 50c.

Klauskite pas aptiekoriaus.

Severos Kalendorius 1923
metams yra priduos visur aptiekoriams dovanai, arba rašyk tiesiog pas mus.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

SILVER CREEK STATE BANK

New Philadelphia, Pa.

MODERNIŠKAS BANKAS SCHUYLKILL PAVIETE.

2% mokama ant čekių sąskaitos.
3% mokama ant taupomo sąskaitos.
3% mokama ant metinių depozitų.

Saugos dėžutės už \$1.00 arba \$1.50 per metus laiko.
Pinigai siunčiami į visas dalis svieto.
\$1.00 atidaro sąskaitą — pradėkite šiandien.

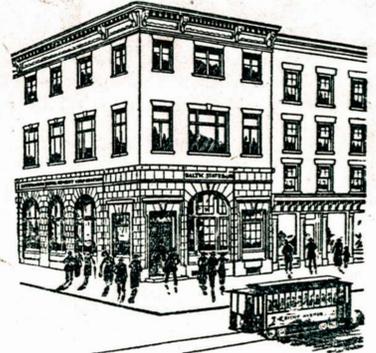
CHAS. W. BANKES, M. D., President—
CHAS. W. EBERLE, Cashier.

SIŪSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St.
Chicago Ill.

BALTIC STATES BANK

PIRMUTINIS IR VIENINTĖLIS LIETUVIŲ VALSTIJINIS BANKAS RYTUOSE.

Kapitalas ir perviršis — \$270,000.00.
Turtas jau siekia — \$1,125,000.00.

Priima Depozitus ir moka 4% Depozitus galima siųsti per pasta.

SIUNČIA LIETUVON ir į kitas pasaulio dalis pinigų tu kraštu pinigais, arba AMERIKOS DOLARIAIS. Išmoka greičiausiai ir teisingiausiai. Liki 1 d liepos 1922 m. arti 20,000 žmonių kreipėsi į mus pinigų stumimo reikalais, TAS PARODO, KAD ŽMONĖS PASITIKI BALTIC STATES BANKU. Pasitikėjima nes išdirbome teisingumu, sąžiningumu ir draugiškumu.

PARDUODA LAIVAKORTES I LIETUVA ir iš Lietuvos ant visu laivų linijų ir konstruopusiai prizuiri, kad believiai turėtų smagę ir gerą kelionę.

BANKAS ATDARAS kasdien nuo 9 val. ryte ligi 5 val. vakare, subatomis — ligi 7 val. vakare.

TELEFONAS: WATKINS — 2142
Visai reikalais rašydami adresuokite šitaip:

BALTIC STATES BANK,

294 Eighth Ave., New York, N. Y.

DABAR UŽSIRAŠYK "AMERIKOS LIETUVIŲ"

Amerikos Lietuvis, savaitinis laikraštis ramų pasiskaitymų, naudingų moksliskų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninį kalendorių. Užsirašykite dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti Amerikos Lietuvių, pardavinėti knygas ir gražias laikam popieras. Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

"AMERIKOS LIETUVIS"

15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

LAIVAKORTĖS I Lietuvą ir iš Lietuvos. PINIGAI I Lietuvą ir visur. APDRAUDŽIU (Inšurimu) visokius daiktus. PASPORTAI ir kitoki dokumentai.

Dykai duodu patarimus. Adresuokite:

A. S. T R E Č I O K A S,
195 Adams Street, Newark, N. J.
Tel.: Market 4867.

PINIGUS

siunčiame Lietuvon pigiai greitai ir saugiai!

Partraukiame gimines iš Lietuvos parduodame ant visu linijų viska kelionei parupiname

LAIVAKORTES

LITHUANIAN TRAVEL BUREAU (International Travel Bureau)
136 East 42nd Street, New York, N. Y.

UNITED-AMERICAN-LINES

JOINT-SERVICE-WITH HAMBURG-AMERICAN-LINE.

NEW YORK - HAMBURG DIRECT

Trumpas susisiekimas su visom dalim Centralės Europos. Savaitiniai išplaukimai kas ketvergas nuo pier 86. North River, 46 St., New York, 12 val. diena.

Kajutos su 2, 4 ir 6 lovom ant visu laivų. Dideli valgyimo kambariai, salona ir pasivaikščiojimo dėniai skiriamai 3 klasai. Ant laivų „Hansa“, „Bayern“, „Wuerttemberg“ ir „Mount Clay“ yra speciališku kajutu.

Pradedant kovo mėn., 1923 m., du trijų šriubų laivai, Resolute ir Reliance plauks kas antras utarninkas su 1-mos, 2-ros ir 3-čios klasos pasażieriais.

Užsakynai vietos kreipkitės prie musu agentu arba

UNITED AMERICAN LINES

39 Broadway, New York, N. Y.

\$2,250.00 I 4 MĖNESIUS!

Vienybės Bendrovė reikalauja agentų užrašinėti du-kart savaitinį laikraštį „Vienybė“ naujiesi prenumeratoriams. Valus prasideda lapkričio 15, 1922, baigiasi kovo 15, 1923. Visiems agentams, kurie nūrašys virš 10 nauju skaitytųjų, bus duodama 50 nuokimtis. Taipgi agentas užrašes per 4 mėnesius tukstantį skaitytųjų galės pelnyti \$2,250.00. Kad palengvintus agentams, Bendrovė skyrta naujiesi skaitytėjams dovanas: gražų sieninį kalendorių ir knygu vertės \$1.00.

Norintieji apsiimti tą darbą, atsisaukite pirm lapkričio 15, 1922 metu į

V I E N Y B Ė,
(Circulation Dept.)
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJU ADRESAI

- PILDOMOJI TARYBA:**
Prezidentas — St. Gegužis, Mahanoy City, Pa.
Vice-Prez. — V. Kamarauskas, 177 Slocum St., Edwardsville, Pa.
Sekretorė — P. Jurgeliūtė, 307 W. 30-th St., New York City.
- Iždininkas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa.
Iždo Glob. — J. M. Danielius, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Iždo Glob. — K. Varašius, c/o All Nations Deposit Bank, Pittsburgh, Pa.
Dr.-Kvot. — Dr. F. Matulaitis, 8709 Jos. Campan Ave., Detroit, Mich.
- KONTROLES KOMISIJA:**
B. Saloveičikas, 174 E. Main St., New Britain, Conn.
J. Stankevičius, 300 Hazle Ave., Wilkes Barre, Pa.
A. M. Augunas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
- APŠVIETOS KOMISIJA:**
V. K. Račkauskas, 294 — 8-th Ave., New York, N. Y.
Dr. J. J. Kaškiaučius, 341 Walnut St., Newark, N. J.
T. Dundulis, 2341 Charleston St., Chicago, Ill.
- ISTATŲ KOMISIJA:**
K. Gugis, 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill.
K. Jurgelionis, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Z. Puišūtė, 253 Broadway, So. Boston, Mass.
- FINANSŲ KOMISIJA:**
A. F. Bredickas, Shenandoah Trust Co., Shenandoah, Pa.
M. W. Bush, 294 — 8-th Ave., New York, N. Y.
A. Ivaškevičius, 1622 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
- SVEIKATOS KOMISIJA:**
Dr. I. Bronušas, 615 Columbia Ave., Baltimore, Md.
Dr. J. Jonikaitis, 3732 Michigan Ave., Detroit, Mich.
Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.
- PRIEGLAUDOS NAMO KOMISIJA:**
J. Bulota, 1816 So. 13-th St., Springfield, Ill.
J. K. Mažiukna, 1434 Sheffield St., N. S. Pittsburgh, Pa.
L. Savickas, 430 Leggett St., Scranton, Pa.
- LABDARYBES KOMISIJA:**
P. Jurgeliūtė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.
P. Petraitienė, 3237 Auburn Ave., Chicago, Ill.
E. Mačinskienė, 3418 Lowe Ave., Chicago, Ill.
- SUSIVIENIJIMO STOVIO, SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOMISIJA:**
J. Katkauskas, 7711 Lockyear Ave., Cleveland, Ohio.
A. Apanaitis, 207 Moore St., Westville, Ill.
K. Skužinskas, 216 So. 17-th St., Herrin, Ill.